

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ, ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

«ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ»

Γενικό μέρος

Το πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων έχει καταστεί τα τελευταία έτη μείζον κοινωνικό και οικονομικό πρόβλημα. Η οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών, σε συνδυασμό με τον υπερδανεισμό που προηγήθηκε, οδήγησαν σε μία ραγδαία αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Αποτέλεσμα της αύξησης αυτής είναι η καταγραφή μεγάλων ζημιών των πιστωτικών ιδρυμάτων, γεγονός που έχει σοβαρές επιπτώσεις στη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος. Παράλληλα, ολοένα και περισσότεροι οφειλέτες φτάνουν στα όρια της απόγνωσης, καθώς τα πιστωτικά ιδρύματα δεν προτείνουν προτάσεις ρύθμισης των δανείων δυνάμενες να γίνουν αποδεκτές από τους οφειλέτες, καθώς μία ευνοϊκή για τον οφειλέτη πρόταση ρύθμισης θα εκθέσει τον εκπρόσωπο του πιστωτικού ιδρύματος σε κίνδυνο κατηγορίας για απιστία, και επομένως τα πιστωτικά ιδρύματα είναι αναγκασμένα να προβούν σε αναγκαστική εκτέλεση κατά των οφειλετών, λύση μη συμφέρουσα για κανένα μέρος, αφού ο μεν οφειλέτης στερείται των περιουσιακών του στοιχείων, το δε πιστωτικό ίδρυμα πολλές φορές εισπράττει μικρό μόνο μέρος της αξίωσής του.

Στο πρόβλημα των μη εξυπηρετούμενων δανείων οι προτεινόμενες ρυθμίσεις φιλοδοξούν να δώσουν μία διέξοδο. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις καθίσταται δυνατή η δημιουργία δευτερογενούς αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων. Η δημιουργία μίας τέτοιας αγοράς θα είναι ωφέλιμη τόσο για τα πιστωτικά ιδρύματα όσο και για τους οφειλέτες. Το πιστωτικό ίδρυμα θα μπορεί να ενισχύσει άμεσα τη ρευστότητά του εισπράττοντας άμεσα ένα τμήμα της αμοιβής του, το οποίο είναι αμφίβολο αν θα το εισέπραττε με αναγκαστική εκτέλεση και σε κάθε περίπτωση θα το εισέπραττε πολύ αργότερα. Από την άλλη πλευρά, ο δανειολήπτης θα μπορεί να λάβει από τον εκδοχέα πολύ ευνοϊκότερες προτάσεις ρύθμισης, απ' ό,τι θα μπορούσε να λάβει από το πιστωτικό ίδρυμα, διότι ο εκδοχέας θα έχει αγοράσει την απαίτηση σε τιμή μικρότερη της ονομαστικής της αξίας και επομένως μία πρόταση ρύθμισης, που θα ήταν ζημιογόνα για το πιστωτικό ίδρυμα και δεν θα μπορούσε να προταθεί από αυτό, θα είναι κερδοφόρα για τον εκδοχέα. Παράλληλα, θεσπίζεται καθεστώς αυστηρής εποπτείας των εταιριών διαχείρισης και μεταβίβασης των απαιτήσεων και υποχρέωσή τους να τηρούν τον Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών, ώστε να διασφαλίζεται ότι σε κάθε περίπτωση δεν θα χειροτερεύσει η νομική ή πραγματική θέση του οφειλέτη μόνο και μόνο λόγω της μεταβίβασης της οφειλής του ή της ανάθεσής της προς διαχείριση.

Αιτιολογική Έκθεση κατ' άρθρο

Άρθρο 1

Με το άρθρο 1 ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την αδειοδότηση και την εποπτεία των εταιριών διαχείρισης απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια και των εταιριών, μεταβίβασης απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια.

Με την παράγραφο 1 καθορίζεται το είδος των εταιριών στις οποίες δύναται να ανατεθεί η διαχείριση ή προς τις οποίες δύναται να μεταβιβασθούν απαιτήσεις από μη

εξυπηρετούμενα δάνεια. Συγκεκριμένα, η διαχείριση και μεταβίβαση απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια θα πραγματοποιείται μόνο από ανώνυμες εταιρείες που εδρεύουν στην Ελλάδα ή σε κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και εγκαθίστανται στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος, στους σκοπούς των οποίων συμπεριλαμβάνεται η άσκηση αυτών των δραστηριοτήτων.

Με τις παραγράφους 2 έως 9 ρυθμίζονται σε γενικές γραμμές οι όροι, προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά χορήγησης της σχετικής άδειας για την άσκηση των δραστηριοτήτων που εμπίπτουν στο πλαίσιο της διαχείρισης και μεταβίβασης απαιτήσεων, ενώ για την εξειδίκευση αυτών παρέχεται εξουσιοδότηση στην Τράπεζα της Ελλάδος (παράγραφος 23). Η άδεια χορηγείται από την Τράπεζα της Ελλάδος, ύστερα από εξέταση της τήρησης των τιθέμενων προδιαγραφών. Για τη λήψη της σχετικής άδειας, είναι απαραίτητη η πιστοποίηση της ταυτότητας των άμεσων ή/και έμμεσων μετόχων, της ταυτότητας των προσώπων τα οποία έχουν ειδικές συμμετοχές και της ταυτότητα μετόχων με συμμετοχή δέκα τοις εκατό (10%) ή περισσότερη έκαστου, ώστε να διασφαλίζεται η διαφάνεια των εν λόγω εταιριών και να περιορίζεται ο κίνδυνος νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Συμπεριλαμβάνεται ακόμα η πιστοποίηση της ταυτότητας των συμβούλων της εταιρείας. Με σκοπό τη διασφάλιση της μέγιστης προστασίας των δικαιωμάτων των δανειοληπτών, για τη χορήγηση της άδειας κατατίθεται στην ΤτΕ εμπειριστατωμένη έκθεση στην οποία καταγράφονται διεξοδικά οι βασικές αρχές και μέθοδοι που θα εφαρμόζονται κατά τη διαχείριση των απαιτήσεων. Ειδική μνεία πρέπει να προβλέπεται για δανειολήπτες που εντάσσονται σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες σύμφωνα και με τις ρυθμίσεις του Κώδικα Δεοντολογίας του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4224/2013 και τους δανειολήπτες οι οποίοι έχουν υπαχθεί στο ν. 3869/2010.

Για τη χορήγηση της άδειας είναι απαραίτητη η θεμελίωση της αξιοπιστίας της αιτούμενης εταιρείας, όσον αφορά τόσο την καταλληλότητα των στελεχών της, όσο και την κεφαλαιακή της επάρκεια, ώστε να διαφυλαχθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα και η τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού. Αλλαγές στη σύνθεση του μετοχικού κεφαλαίου, οφείλουν να γνωστοποιούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία τις εξετάζει εάν υπό το πρίσμα της ανάγκης διασφάλισης της ορθής και συνετούς διοίκησης της εταιρίας. Για λόγους δημοσιότητας και διαφάνειας, η ΤτΕ διατηρεί στην επίσημη ιστοσελίδα της πλήρως ενημερωμένο κατάλογο με όλες τις αδειοδοτημένες εταιρείες.

Με τις παραγράφους 10 έως 13 ρυθμίζονται οι όροι τερματισμού των δραστηριοτήτων της εταιρείας και αναστολής και ανάκλησης της άδειας της εταιρείας. Όσον αφορά τον τερματισμό δραστηριοτήτων, αυτός υπόκεινται στον προληπτικό έλεγχο της Τράπεζας της Ελλάδος. Αναστολή της χορηγηθείσας άδειας αποφασίζει η ΤτΕ σε περίπτωση παράβασης είτε του τιθέμενου ρυθμιστικού πλαισίου, των Πράξεων της ΤτΕ ή των όρων της σύμβασης μεταβίβασης ή διαχείρισης δανειακών απαιτήσεων. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης της εταιρείας, η ΤτΕ δύναται να προβεί στην ανάκληση της σχετικής άδειας. Η ανάκληση δύναται να επισυμβεί και στις περιπτώσεις όπου ότι η εταιρεία εξασφάλισε την άδεια βάσει ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων ή με οποιοδήποτε άλλο αντικανονικό τρόπο ή υπέβαλε, γνωστοποίησε ή άλλως δημοσιοποίησε με οποιοδήποτε τρόπο ψευδείς ή παραπλανητικές πληροφορίες ή ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή έντυπα. Επίσης προβλέπεται ανάκληση της άδειας λειτουργίας, αν διαπιστώνεται ότι η εταιρία χρησιμοποιείται ως μέσο για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή αν τα έσοδά της χρησιμοποιούνται για την τέλεση εγκληματικών δραστηριοτήτων.

Με την παράγραφο 14 θεσπίζεται το πλαίσιο εποπτείας των εταιριών διαχείρισης και μεταβίβασης απαιτήσεων μη εξυπηρετούμενων δανείων από την Τράπεζα της Ελλάδος με στόχο τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στη χώρα.

Με την παράγραφο 15 ορίζεται το ύψος του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου το οποίο οφείλει να διατηρεί η εταιρεία η οποία εξαγοράζει δανειακές συμβάσεις / πιστώσεις από μη εξυπηρετούμενα δάνεια, στις εκατό χιλιάδων (100.000) Ευρώ, ενώ προβλέπεται δυνατότητα ελάττωσης του κεφαλαίου αυτού στα πλαίσια εγκεκριμένου σχεδίου τερματισμού δραστηριότητας.

Με την παράγραφο 16 ρυθμίζονται ζητήματα του διοικητικού συμβουλίου, και συγκεκριμένα, η δυνατότητα παύσης εκ μέρους της ΤτΕ μελών του ΔΣ, εντός του πλαισίου της άσκησης εποπτείας.

Με την παράγραφο 17 θεσπίζεται η υποχρέωση υποβολής στην ΤτΕ αντιγράφου του ισολογισμού, του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως και οποιωνδήποτε άλλων πληροφοριών η ΤτΕ θεωρεί απαραίτητες για τους σκοπούς της άσκησης του προληπτικού ελέγχου και εποπτείας.

Με την παράγραφο 18 ενισχύονται οι αρμοδιότητες της ΤτΕ στο πλαίσιο άσκησης της σχετικής εποπτείας, καθώς της παρέχεται η δυνατότητα διεξαγωγής επιτόπιων ελέγχων και πρόσβασης στα αρχεία της εταιρείας.

Στην παράγραφο 19 προβλέπεται καταβολή ετήσιου τέλους από κάθε εταιρία προς την ΤτΕ για την κάλυψη των εξόδων που σχετίζονται τη διεξαγωγή των εποπτικών της λειτουργιών και εξουσιοδοτείται η ΤτΕ να προσδιορίσει το ύψος, το χρόνο και τον τρόπο καταβολής του τέλους αυτού.

Με την παράγραφο 20 θεσπίζεται η δυνατότητα χορήγησης εκ μέρους των εταιρειών του προτεινόμενου πλαισίου, και ύστερα από λήψη άδειας από την ΤτΕ, δανείων ή πιστώσεων με σκοπό την αναχρηματοδότηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Με την παράγραφο 21 προβλέπεται άρση του τραπεζικού απορρήτου, στο μέτρο που η άρση είναι αναγκαία για τις ανάγκες της διαχείρισης. Η ρύθμιση κρίθηκε απαραίτητη, καθώς η προβολή τραπεζικού απορρήτου θα μπορούσε να οδηγήσει σε αδυναμία της εταιρίας να διεκπεραιώσει τη διαχείριση. Ταυτόχρονα όμως τίθενται όρια στην άρση τόσο του τραπεζικού απορρήτου όσο και στην ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων του οφειλέτη στην εταιρία διαχείρισης, καθώς αυτά επιτρέπονται μόνο στο μέτρο που είναι αναγκαία για τους σκοπούς της διαχείρισης.

Η παράγραφος 22 ενισχύει τη θέση του δανειολήπτη, καθώς διασφαλίζεται ότι τόσο η εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου προστασίας του καταναλωτή, όσο και η ειδική μέριμνα που προβλέπεται σε διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας για ευπαθείς ομάδες, ενδεικτικά στο Ν. 4224/2014 (Κώδικας Δεοντολογίας), θα εφαρμόζεται και στην περίπτωση μεταβίβασης ή ανάθεσης της διαχείρισης σε εταιρία, η οποία χωρίς ειδική διάταξη θα ήταν αμφίβολο αν υπάγεται στα πεδία εφαρμογής των ρυθμίσεων αυτών.

Η παράγραφος 23 εξουσιοδοτεί την Τράπεζα της Ελλάδος να εξειδικεύσει τα κριτήρια, τις προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και όλα τα έγγραφα που απαιτούνται για τη χορήγηση της άδειας της παραγράφου 1.

Με την παράγραφο 24 ρυθμίζεται το ζήτημα της δικαστικής προστασίας κατά των πράξεων της ΤτΕ, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του άρθρου αυτού.

Άρθρο 2

Με την παράγραφο 1 ορίζεται αποκλειστικώς και περιοριστικά το πεδίο εφαρμογής της νέας ρύθμισης σύμφωνα με την οποία προβλέπεται ότι η διαχείριση μη εξυπηρετούμενων για διάστημα μεγαλύτερο των ενενήντα (90) ημερών απαιτήσεων από συμβάσεις δανείων, δύναται να ανατίθεται σε εταιρείες του άρθρου 1 του παρόντος νόμου. Επισημαίνεται ότι ακολουθείται ο ορισμός των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων όπως προσδιορίζεται από

τα τεχνικά πρότυπα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών για όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεπώς ευνόητο ότι στη ρύθμιση δεν συμπεριλαμβάνονται δάνεια που δεν εμπίπτουν στην σχετική κατηγορία. Η ίδια παράγραφος προβλέπει τη δυνατότητα ανάθεσης της διαχείρισης και εξυπηρετούμενων δανείων, μόνο όμως μαζί με απαιτήσεις από μη εξυπηρετούμενα δάνεια του ίδιου οφειλέτη.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται ως συστατικός τύπος της σύμβασης ανάθεσης διαχείρισης ο έγγραφος καθώς και το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η κατ' ελάχιστον ρύθμιση του πλαισίου, η τυποποίηση και εξειδίκευση των απαιτούμενων στοιχείων ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των μικρών δανειοληπτών. Ιδιαίτερης σημασίας χρήζει το σημείο (β) στο οποίο ορίζεται το περιεχόμενο της διαχείρισης, το οποίο μπορεί να συνίσταται ιδίως στην νομική και λογιστική παρακολούθηση, την είσπραξη, τη διενέργεια διαπραγματεύσεων με τους οφειλέτες των προς διαχείριση απαιτήσεων και τη σύναψη συμβάσεων συμβιβασμού κατά την έννοια των άρθρων 871-872 ΑΚ ή ρύθμισης και διακανονισμού οφειλών σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας που έχει θεσπισθεί με την υπ' αριθ. 116/25.8.2014 Απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4224/2013, όπως εκάστοτε ισχύει, καθώς και σε κάθε άλλη πράξη διαχείρισης στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας. Αντίγραφο της σύμβασης κοινοποιείται στην Τράπεζα της Ελλάδος. Επίσης, εν συνεχεία στο σημείο (γ) προβλέπεται ότι στη σύμβαση θα πρέπει να υπάρχει όρος ο οποίος θα ορίζει την καταβλητέα αμοιβή διαχείρισης, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν θα μπορεί να μετακυλύεται στον υπόχρεο καταβολής της απαίτησης.

Με την παράγραφο 3 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση στην Τράπεζα της Ελλάδας προκειμένου με έκδοση απόφασης να εξειδικευθεί περαιτέρω το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης ανάθεσης διαχείρισης. Με όμοιες αποφάσεις μπορεί επίσης να συμπληρώνεται το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης. Οι συμβάσεις ανάθεσης διαχείρισης υπόκεινται σε προληπτικό έλεγχο από την Τράπεζα της Ελλάδος πριν ισχύσουν. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι ο εν λόγω έλεγχος δεν υποκαθιστά τη δικαστική κρίση.

Με την παράγραφο 4 ρυθμίζονται τα θέματα ενεργητικής και παθητικής νομιμοποίησης για την εξωδικαστική και ενώπιον των Δικαστηρίων παράσταση των Εταιρειών Διαχείρισης οι οποίες θα νομιμοποιούνται, ως μη δικαιούχοι διάδικοι, να εγείρουν κάθε ένδικο βοήθημα και να προβούν σε κάθε άλλη δικαστική ενέργεια για την είσπραξη των υπό διαχείριση απαιτήσεων, καθώς και να κινούν, παρίστανται ή συμμετέχουν σε προπρωχευτικές διαδικασίες εξυγίανσης, πτωχευτικές διαδικασίες αφερεγγυότητας, διαδικασίες διευθέτησης οφειλών και ειδικής διαχείρισης των άρθρων 61 επ. του ν. 4307/2014. Για την περίπτωση διεξαγωγής δίκης από την εταιρία διαχείρισης ως μη δικαιούχο διάδικο επεκτείνεται το δεδικασμένο, ώστε να ισχύει υπέρ και κατά του κυρίου της απαίτησης.

Με την παράγραφο 5 ορίζεται ότι οι Εταιρείες Διαχείρισης δύνανται για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου να προσλαμβάνουν Εταιρείες Ενημέρωσης Οφειλετών για Ληξιπρόθεσμες Οφειλές, που λειτουργούν σύμφωνα με τον ν. 3758/2009, η αντίστοιχου σκοπού εταιρίες που λειτουργούν σε κράτος μέλος της ΕΕ ή κράτος του ΕΟΧ, διασφαλίζοντας ότι θα τηρηθούν οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας του καταναλωτή, περί προστασίας της ιδιωτικής ζωής, του τραπεζικού απορρήτου, της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών.

Άρθρο 3

Με το άρθρο 3 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στις συμβάσεις μεταβίβασης απαιτήσεων.

Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1 ορίζονται τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος, τα εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν εκτός Ελλάδος, οι εταιρείες ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν. 3156/2003, αλλά και οι ίδιες οι εταιρίες μεταβίβασης απαιτήσεων ως οι οντότητες που δύνανται να πωλούν και να μεταβιβάσουν απαιτήσεις σε πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και στα νομικά πρόσωπα που αδειοδοτούνται σύμφωνα με το άρθρο 1 του παρόντος νομοσχεδίου. Επίσης, ορίζεται ότι μεταξύ των παραπάνω δύνανται να μεταβιβάζονται απαιτήσεις από συμβάσεις χορήγησης κάθε μορφής δανείων και πιστώσεων, τα οποία έχουν καθυστέρηση μεγαλύτερη των ενενήντα (90) ημερών.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ο έγγραφος τύπος ως ο συστατικός των συμβάσεων πώλησης και μεταβίβασης απαιτήσεων και το αντικείμενο αυτών, το οποίο, κατά περίπτωση, δύναται να είναι μεμονωμένες απαιτήσεις ή ομάδες απαιτήσεων. Επίσης, προβλέπεται ρητά ότι στην περίπτωση των ομάδων απαιτήσεων δεν εφαρμόζεται το άρθρο 479 ΑΚ για την ευθύνη αποκτώντος περιουσία ή επιχείρηση. Περαιτέρω, ορίζεται ότι σε ομάδα απαιτήσεων κατά του ίδιου δανειολήπτη δύνανται να περιλαμβάνονται και απαιτήσεις από συμβάσεις χορήγησης κάθε μορφής δανείων και πιστώσεων που εξυπηρετούνται κανονικά. Τέλος, ρυθμίζονται διάφορα θέματα δια παραπομπής στον Αστικό Κώδικα.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται ρητά ότι 12 μήνες πριν την προσφορά προς πώληση των απαιτήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νομοσχεδίου, πρέπει να έχει προταθεί στο δανειολήπτη και τον εγγυητή με εξώδικη πρόσκληση η ρύθμιση του δανείου του, ώστε αυτό να καταστεί εξυπηρετούμενο. Η ρύθμιση αποσκοπεί στο να αποτρέψει τον αιφνιδιασμό των οφειλετών, στους οποίους δίνεται η ευκαιρία να ρυθμίσουν την οφειλή τους πριν η κατ' αυτών απαίτηση εκχωρηθεί σε τρίτους. Στην ίδια αποτροπή του αιφνιδιασμού αποσκοπεί η απαίτηση μεσολάβησης ενός μέγιστου χρονικού διαστήματος 12 μηνών ανάμεσα στην πρόσκληση και την εκχώρηση, ώστε να μην απέχουν τα δύο γεγονότα ιδιαίτερα μεγάλο διάστημα. Προβλέπεται επίσης μη απαίτηση της προηγούμενης πρόσκλησης στις περιπτώσεις των επίδικων ή επιδικασθεισών απαιτήσεων ή των απαιτήσεων κατά των μη συνεργάσιμων δανειοληπτών, καθώς στη μεν περίπτωση των επίδικων ή επιδικασθεισών απαιτήσεων δεν μπορεί να γίνει λόγος για αιφνιδιασμό, στη δε περίπτωση των μη συνεργάσιμων δανειοληπτών δεν θα εξυπηρετούσε σε τίποτε η αποστολή πρόσκλησης.

Με τις παραγράφους 4 και 5 ρυθμίζονται τα θέματα της καταχώρησης της περιλήψης των συμβάσεων πώλησης ή μεταβίβασης απαιτήσεων και των αποτελεσμάτων αυτής σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 2844/2000 για συμβάσεις επί κινητών ή απαιτήσεων υποκείμενες σε δημοσιότητα και άλλες συμβάσεις παροχής ασφάλειας. Επίσης, προβλέπεται ρητά ότι ειδικές συμφωνίες περί ανεκχώρητου των απαιτήσεων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια, μεταξύ μεταβιβαζόντος πιστωτικού ιδρύματος ή εταιρείας ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν. 3156/2003 και δανειοληπτών, δεν αντιτάσσονται στον εκδοχέα. Έτσι αποτρέπεται η κατ' άρθρο 466 Α.Κ. εμπράγματη ενέργεια της συμφωνίας περί ανεκχώρητου, διατηρούμενης πάντως της ενοχικής της ενέργειας κατά τη γενική διάταξη του άρθρου 177 Α.Κ. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι ο εκχωρητής καθίσταται αντίκλητος του εκδοχέα, ώστε να μην δυσχεραίνεται η επίδοση οποιουδήποτε εγγράφου από τον οφειλέτη. Τέλος, ρυθμίζονται θέματα της αναγγελίας και της καταχώρησης στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 και ειδικότερα ότι η αναγγελία γίνεται προς τους οφειλέτες και τους εγγυητές με κάθε πρόσφορο μέσο, ότι πριν από την καταχώρηση δεν αποκτώνται έναντι τρίτων δικαιώματα που απορρέουν από τη μεταβίβαση λόγω πώλησης απαιτήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νομοσχεδίου και ότι

η καταβολή προς το πιστωτικό ίδρυμα ή την εταιρεία ειδικού σκοπού του άρθρου 10 του ν. 3156/2003 πριν από την αναγγελία ελευθερώνει τον δανειολήπτη έναντι του μεταβιβάζοντος και των ελκόντων δικαιώματα από την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας τροπολογίας.

Στην παράγραφο 6 προβλέπεται ρητά η απαγόρευση της καταπιστευτικής μεταβίβασης των απαιτήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3. Επίσης, ορίζεται ότι επιτρέπεται η αναπροσαρμογή ή πίστωση του τιμήματος της πώλησης και η υπαναχώρηση από τη σύμβαση πώλησης κατά τους όρους της συμβάσεως και των σχετικών διατάξεων του Αστικού Κώδικα.

Με την παράγραφο 7 ρυθμίζονται οι διατυπώσεις δημοσιότητας που πρέπει να τηρούνται όταν η μεταβιβαζόμενη απαίτηση ασφαλιζεται με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης ή ενέχυρο ή άλλο παρεπόμενο δικαίωμα ή προνόμιο, το οποίο έχει υποβληθεί σε δημοσιότητα με καταχώριση σε δημόσιο βιβλίο ή αρχείο. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις αυτές για τη σημείωση της μεταβολής του δικαιούχου είναι απαραίτητη η καταχώριση της βεβαίωσης στο δημόσιο βιβλίο του άρθρου 3 του ν. 2844/2000 και σχετική μνεία σε περίληψη του εμπράγματος βάρους, του παρεπόμενου δικαιώματος ή του προνομίου και ότι από την καταχώριση για κάθε ενέχυρο σε σχέση με τις μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις επέρχονται τα αποτελέσματα των άρθρων 39 και 44 του ν.δ/τος 17.7/13.8.1923.

Στην παράγραφο 8 προβλέπεται ρητά η απαγόρευση της χειροτέρευσης της θέσης του οφειλέτη και του εγγυητή, τόσο από ουσιαστική όσο και από δικονομική άποψη, ως συνέπεια της πώλησης ή της μεταβίβασης των απαιτήσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του παρόντος νομοσχεδίου. Εξασφαλίζεται με τον τρόπο αυτό ότι οι δανειολήπτες θα διατηρήσουν όλα τα δικαιώματά τους καθώς και τις δικονομικές και ουσιαστικές ενστάσεις τους έναντι του εκδοχέα των απαιτήσεων από συμβάσεις χορήγησης δανείων και πιστώσεων. Η διάταξη αυτή προσπαθεί να καλύψει οποιαδήποτε κενά προστασίας του δανειολήπτη θα μπορούσαν να προκύψουν από την εφαρμογή είτε των γενικών διατάξεων (άρθρο 463 Α.Κ.) είτε από τις υπόλοιπες διατάξεις της προτεινόμενης τροπολογίας (εφαρμογή των διατάξεων περί προστασίας καταναλωτή, εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας, ιδιότητα του εκχωρητή ως αντικλήτου του εκδοχέα κλπ.)

Με την παράγραφο 9 εξαιρούνται από το πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 3 του παρόντος νομοσχεδίου έως τις 15 Φεβρουαρίου 2016 όλες οι απαιτήσεις από καταναλωτικές δανειακές συμβάσεις, δανειακές συμβάσεις με υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης πρώτης κατοικίας, δάνεια και πιστώσεις χορηγούμενες σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται από τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 6^{ης} Μαΐου 2003 (Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003), καθώς και από δάνεια με εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου. Με αυτόν τον τρόπο περιορίζεται προσωρινά η εφαρμογή του άρθρου 3 στις υπόλοιπες απαιτήσεις (πρακτικά: δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις και μη καταναλωτικά δάνεια χωρίς υποθήκη ή προσημείωση υποθήκης πρώτης κατοικίας). Η διάταξη αποσκοπεί στο να δοθεί χρόνος, ώστε να διαπιστωθούν τυχόν προβλήματα που θα μπορούσαν να προκύψουν στην πράξη και να διορθωθούν με τον κατάλληλο νομοθετικό καθορισμό του εφαρμοστικού πλαισίου πριν την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης στις ανωτέρω κατηγορίες δανείων.

Άρθρο 4

Με την παράγραφο 1 της εν λόγω διάταξης ορίζεται ότι η ισχύς των προκηρύξεων, διακηρύξεων, αποφάσεων ανάθεσης ή κατακύρωσης και των συμβάσεων δεν εξαρτάται από την καταχώριση τους στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων («ΚΗΜΔΗΣ») του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 (Α' 204). Με την παράγραφο 2 της εν λόγω

διάταξης ορίζεται ότι η καταχώρηση στο ΚΗΜΔΗΣ των απαιτούμενων από το νόμο στοιχείων δημοσίων συμβάσεων που αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενα έργα και ενέργειες τεχνικής βοήθειας / υποστήριξης της εφαρμογής των προγραμματικών περιόδων 2007-2013 και 2014-2020, θα πρέπει να έχει γίνει μέχρι 31.1.2016, ώστε να διασφαλιστεί η επιλεξιμότητα των σχετικών συγχρηματοδοτούμενων δαπανών των έργων. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιηθούν οι απαιτούμενες καταχωρίσεις μέχρι την 31.1.2016 θα εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες στην νομοθεσία του ΕΣΠΑ διατάξεις περί δημοσιονομικών διορθώσεων και ανακτήσεων. Με τη διάταξη αυτή επιτυγχάνεται αφενός ο σκοπός της καταχώρησης των στοιχείων των συμβάσεων για την συστηματική καταγραφή και παρακολούθηση της εκτέλεσης των δαπανών τους και για την απλούστευση της διοικητικής διαδικασίας και αφετέρου η μεγιστοποίηση της απορρόφησης των ευρωπαϊκών κονδυλίων, ιδίως της περιόδου 2007-2013 που λήγει την 31.12.2015.

Άρθρο 5

1. Με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ορίζεται ως έναρξη ισχύος του Μέρους Β' του ν. 4281/2014 η 29η Φεβρουαρίου 2016. Με το άρθρο 37 παρ. 1 του ν. 4320/2015 (ΦΕΚ 29 Α'/19.3.2015) ως έναρξη ισχύος είχε οριστεί η 31η Δεκεμβρίου 2015, ωστόσο, καθώς το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις πρόκειται να τεθεί σε ισχύ μέχρι το τέλος Ιανουαρίου 2016, σύμφωνα με την παρ. 2.4.2 του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ 94 Α'), η παράταση είναι αναγκαία για λόγους ασφάλειας δικαίου και αποφυγής δημιουργίας νομοθετικού κενού.

2. Λόγω της χρονικής μετάθεσης της έναρξης ισχύος του Μέρους Β' του ν. 4281/2014, σύμφωνα με την παρ. 1, στο οποίο περιλαμβάνεται και το άρθρο 152, κρίνεται απαραίτητη η διατήρηση της υποχρέωσης δημοσίευσης των διακηρύξεων στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως έως την έναρξη ισχύος του άρθρου 152.

3. Με την παράγραφο 3 του άρθρου 37 του ν. 4320/2015 καταργήθηκαν οι παρ. 1-11 του άρθρου 2 του ν.2286/1995 που αφορούν στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών (ΕΠΠ). Στην ανωτέρω παράγραφο προστίθεται ειδική πρόβλεψη, καθόσον το ΕΠΠ του έτους 2014 και προγενεστέρων, έχει εκπονηθεί αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί, προκειμένου να είναι δυνατή η εφαρμογή και εκτέλεσή του.

Άρθρο 6

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4314/2014 (Α' 265)

1. Με την τροποποίηση του άρθρου 13 προβλέπεται ρητά η δυνατότητα αναλογικής εφαρμογής από τις Περιφέρειες του πδ 98/1996 για τον ορισμό ΕΦΔ πράξεων κρατικών ενισχύσεων.

2 και 3. Με την τροποποίηση των άρθρων 16 και 18 επιτυγχάνεται εναρμόνιση των προβλέψεων του νόμου του ΕΣΠΑ περί συντονισμού και εφαρμογής των ΕΠ με την ισχύουσα δομή της κυβέρνησης λαμβάνοντας υπ' όψιν τους βαρύνοντες για το ΕΣΠΑ τομείς πολιτικής.

4. Με την προσθήκη της παραγράφου 6 στο άρθρο 53 παρέχεται η δυνατότητα ορισμού της ΕΥΔ ΕΤΑΚ ως ΕΦΔ πράξεων Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας, λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει τη σχετική τεχνογνωσία που αποκτήθηκε κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους.

5. Με την προσθήκη της παραγράφου 19 οι πράξεις που αφορούν στη διαχείριση πράξεων στο πλαίσιο των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2007-2013 οι οποίες εκ παραδρομής εκδόθηκαν, μετά την θέση σε ισχύ του ν. 4314/2014 και μέχρι 30.1.2015, από το όργανο διαχείρισης ή εποπτείας της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΣΠΑ 2007-2013 θεωρούνται νόμιμες. Με την προσθήκη της παραγράφου 20 παρέχεται εξουσιοδότηση ώστε η κοινή υπουργική απόφαση σύστασης ή αναδιάρθρωσης των ειδικών υπηρεσιών να μπορεί να περιλαμβάνει και διατάξεις σχετικές με τα τυπικά, ουσιαστικά ή/και πρόσθετα προσόντα των Προϊσταμένων Υπηρεσιών, Μονάδων και στελεχών, εφόσον δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

6. Με την τροποποίηση του άρθρου 70, ορίζονται ως βασικοί δικαιούχοι πράξεων τεχνικής βοήθειας των δύο προγραμμάτων οι αρμόδιες μονάδες των ΕΥΔ ΠΑΑ και ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ και η δυνατότητα περαιτέρω ορισμού δικαιούχων με έκδοση ΥΑ, σύμφωνα με τις ανάγκες που θα προκύψουν κατά την υλοποίηση, αφού αίρεται ο σχετικός περιορισμός δια του ορισμού συγκεκριμένων δικαιούχων στην ισχύουσα διάταξη.

Η ΜΟΔ Α.Ε προστίθεται ως δικαιούχος τεχνικής βοήθειας των δύο Ε.Π, προκειμένου να διασφαλιστεί αποκλειστικά η κατ' αρχήν επιλεξιμότητα και η ομαλή μισθοδοσία του προσωπικού, που απασχολείται στα προγράμματα αυτά, κατ' αναλογία με την αντίστοιχη πρόβλεψη στο Μέρος Ι του νόμου 4314/14που αφορά στα ΕΠ του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ και του Ταμείου Συνοχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

«ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ»

Άρθρα 7-35

Με τις διατάξεις του ν.4024/2011 (Ενιαίο βαθμολόγιο - μισθολόγιο) υιοθετήθηκε ένα μεικτό σύστημα αποδοχών, βάσει του οποίου η μισθολογική εξέλιξη κάθε υπαλλήλου συναρτήθηκε με τη χορήγηση βαθμού και συνεπώς, συνδέθηκε για πρώτη φορά ο βαθμός που κατείχε κάθε φορά ο υπάλληλος με τον αντίστοιχο μισθό. Επιπλέον, προβλέφθηκε το κριτήριο της αξιολόγησης των υπαλλήλων για τη βαθμολογική τους εξέλιξη και το κριτήριο της αποδοτικότητας για τη χορήγηση κινήτρων.

Η αξιολόγηση των προβλημάτων της μη ολοκληρωμένης εφαρμογής του μέχρι σήμερα υφιστάμενου Ενιαίου Βαθμολογίου - Μισθολογίου, ήδη μετά την παρέλευση τεσσάρων ετών, θα πρέπει να ιδωθεί υπό το πρίσμα των αναγκών δημοσιονομικής προσαρμογής που οδήγησαν στην υιοθέτηση διατάξεων, δυνάμει των οποίων ανεστάλη η εφαρμογή βασικών ρυθμίσεων του νόμου. Επιπλέον, θεσπίστηκαν μια σειρά παρεκκλίσεων από τις αρχικές διατάξεις, με αποτέλεσμα να πρόκειται για ένα νόμο που, ουσιαστικά, ποτέ δεν εφαρμόστηκε πλήρως λόγω εγγενών προβλημάτων που περιγράφονται κατωτέρω. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τα προβλήματα που κατεγράφησαν στο πλαίσιο της εφαρμογής του, σηματοδότησε την ανάγκη αναμόρφωσής του.

Ειδικότερα, με τη ρύθμιση του ν. 4046/2012 (ΦΕΚ 28 Α') ορίστηκε ότι «*ουδεμία προαγωγή λαμβάνει χώρα προ της εκτιμήσεως και της αναπροσαρμογής των κανόνων προαγωγής*». Κατ' εφαρμογή της ρύθμισης αυτής, μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει οι εκ του νόμου προβλεπόμενες προαγωγές. Η αναστολή των βαθμολογικών προαγωγών είχε ως συνέπεια :

α) υπάλληλοι, οι οποίοι είχαν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο για προαγωγή να μη μπορούν να εξελιχθούν και να αξιοποιήσουν βαθμολογικά άρα και μισθολογικά, το χρόνο υπηρεσίας τους.

β) υπάλληλοι, οι οποίοι, ενώ κατατάχθηκαν με τις μεταβατικές διατάξεις του ν.4024/2011, στη συνέχεια προσκόμισαν μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ή διδακτορικό δίπλωμα, συναφή με το αντικείμενο της υπηρεσίας χωρίς όμως να λάβουν το βαθμολογικό όφελος των δύο και έξι ετών αντιστοίχως και συνεπώς χωρίς ουσιαστικά να μπορούν να αξιοποιήσουν βαθμολογικά και κατά συνέπεια μισθολογικά το όφελος αυτό.

Είναι προφανές ότι η συνεχιζόμενη αναστολή των βαθμολογικών προαγωγών αποτέλεσε αιτία δικαιολογημένης δυσαρέσκειας και έντονων προβλημάτων στη διοίκηση του ανθρωπίνου δυναμικού.

Επιπλέον, ενώ βασική στόχευση του ενιαίου βαθμολογίου – μισθολογίου ήταν η υπαγωγή στο πεδίο εφαρμογής αυτού του συνόλου των υπηρετούντων στο Δημόσιο, στους ΟΤΑ, στα ΝΠΔΔ, με οποιαδήποτε σχέση εργασίας (μόνιμοι, δόκιμοι, ΙΔΑΧ) όπως προκύπτει από τη ρητή πρόβλεψη του άρθρου 4 του ν.4024/2011, καθώς με τις διατάξεις του ν. 4093/2012 και στα ΝΠΙΔ και τις ΔΕΚΟ του κεφ. Α' του ν. 3429/2005, εντούτοις με ειδικές διατάξεις εξαιρέθηκαν αρκετές κατηγορίες προσωπικού, όπως το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών, οι Δημοσιογράφοι, οι μετακλητοί υπάλληλοι καθώς και οι ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες των μελών της Κυβέρνησης, των αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού κ.λ.π.

Περαιτέρω, μία από τις στρεβλώσεις του υφιστάμενου συστήματος ήταν και η απονομή του Α' βαθμού, με ό,τι αυτό συνεπαγόταν μισθολογικά σε συγκεκριμένες κατηγορίες προσωπικού. Ενώ στις αρχικές ρυθμίσεις του ν. 4024/2011 προβλέφθηκε η κατάταξη στον Α' βαθμό περιορισμένου αριθμού υπαλλήλων (πχ Γενικών Διευθυντών), εν συνεχεία η πρόβλεψη αυτή αμβλύνηκε. Πράγματι βάσει ειδικών διατάξεων προβλέφθηκε για συγκεκριμένους κλάδους προσωπικού η 'απονομή' του βαθμού Α', καθώς και των αποδοχών που αντιστοιχούν στον εν λόγω βαθμό. Ενδεικτικά αναφέρεται, ότι ο Α' βαθμός απονεμήθηκε στους Επιθεωρητές – Ελεγκτές που αποσπώνται στο Σ.Ε.Ε.Δ.Δ. για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, στους Οικονομικούς Επιθεωρητές του Κλάδου Οικονομικών Επιθεωρητών του Υπουργείου Οικονομικών, στους σχολικούς Συμβούλους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων για το χρόνο άσκησης της θητείας τους, στους προϊστάμενους των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και στους Ειδικούς Επιθεωρητές που αποσπώνται στο Γραφείο του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους.

Όσον αφορά στο ζήτημα της αξιολόγησης των υπαλλήλων και της σύνδεσής του με τη βαθμολογική – μισθολογική προαγωγή αυτών, επισημαίνεται ότι στην περίπτωση όπου θα ήταν δημοσιονομικά εφικτό το 'ξεπάγωμα' των βαθμολογικών προαγωγών και δεδομένης της σώρευσης πλεονάζοντος χρόνου στο βαθμό για πολλούς υπαλλήλους, θα ετίθετο θέμα κριτηρίου βάσει του οποίου θα έπρεπε να πραγματοποιηθούν οι εν λόγω προαγωγές. Στην παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 4024/2011 προβλέπεται ότι με προεδρικό διάταγμα θεσμοθετείται σύστημα αξιολόγησης, με το οποίο θα αξιολογείται η ικανότητα, η απόδοση ιδίως σε σχέση με στους προβλεπόμενους στόχους, τόσο σε ατομικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο μονάδας και η συμπεριφορά των υπαλλήλων στην υπηρεσία, με περιοδικές εκθέσεις αξιολόγησης, που συντάσσονται κάθε χρόνο. Ωστόσο, το εν λόγω Προεδρικό διάταγμα δεν εκδόθηκε. Είναι σαφές ότι η μη έκδοση του εν λόγω Προεδρικού Διατάγματος αποτέλεσε έναν επιπλέον λόγο μη πλήρους εφαρμογής του νόμου 4024/11. Ας σημειωθεί

ότι, μέχρι τη θέσπιση και εφαρμογή του νόμου αυτού, οι κρίσεις για βαθμολογική προαγωγή γίνονταν ακώλυτα και το Υπηρεσιακό Συμβούλιο λάμβανε υπόψη του μόνο τις εκθέσεις ουσιαστικών προσόντων της τελευταίας πενταετίας. Μετά τη θέση σε ισχύ του νόμου 4024/11, όπου για πρώτη φορά προβλεπόταν ότι οι προαγωγές δεν γίνονται ακώλυτα, αλλά βάσει ποσοτώσεων, ετέθη το ερώτημα του κριτηρίου βάσει του οποίου προηγείται ένας υπάλληλος έναντι κάποιου άλλου και με ποια διαδικασία καθώς δεν υφίστατο το απαραίτητο ρυθμιστικό εργαλείο.

Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (ν. 4024/2011) είχε προβλέψει επίσης τη χορήγηση κινήτρων επίτευξης στόχων και δημοσιονομικών στόχων, των οποίων όμως η χορήγηση αναστάλη μέχρι το τέλος του 2016 σύμφωνα με την παρ. 2 της υποπαραγράφου Γ1 της παραγράφου Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012. Ουσιαστικά δηλαδή ένα χρόνο μετά την υιοθέτηση της ρύθμισης, η οποία εντασσόταν σ' ένα ευρύτερο μεταρρυθμιστικό πλαίσιο χορήγησης κινήτρων στους δημοσίους υπαλλήλους, επήλθε η αναστολή εφαρμογής τους. Σε κάθε περίπτωση σημειώνεται ότι η χορήγηση στους υπαλλήλους του εν λόγω Κινήτρου συναρτήθηκε με την επίτευξη στόχων, οι οποίοι θα είχαν τεθεί σε επίπεδο υπηρεσιακής μονάδας και στο πλαίσιο ενός συστήματος αξιολόγησης. Επισημαίνεται ότι το σχετικό Προεδρικό Διάταγμα, που είχε προβλεφθεί από τις σχετικές διατάξεις του νόμου δεν έχει ακόμη εκδοθεί.

Μία ακόμη στρέβλωση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου σχετίζεται με τις βαθμολογικές κλίμακες των μεταβατικών (άρθρο 28 του ν.4024/2011) και των παγίων διατάξεων (άρθρο 6 του ν.4024/2011) που έχουν μεταξύ τους σημαντικές αποκλίσεις. Υπήρξε διαφορετικός τρόπος βαθμολογικής και, κατά συνέπεια, μισθολογικής κατάταξης των ήδη υπηρετούντων υπαλλήλων κατά την 1-11-2011 και των υπάλληλων που προσλήφθηκαν μετά την ημερομηνία αυτή, δυσμενέστερος για τους πρώτους.

Εξαιτίας όλων των ανωτέρω συμπεραίνεται ότι το υφιστάμενο καθεστώς χρήζει άμεσης και επιτακτικής αλλαγής ως κρίσιμο μέρος ενός απαιτητού πλαισίου ευρύτερης μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης. Εξάλλου, η ανάγκη επαναπροσέγγισης όλου του μισθολογικού καθεστώτος των υπαλλήλων του Δημοσίου, των ΟΤΑ, των ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ και των ΔΕΚΟ προκύπτει και από τη δέσμευση της Ελληνικής Κυβέρνησης έναντι των εταίρων της, στο πλαίσιο της νέα Μεσοπρόθεσμης Δημοσιονομικής Στρατηγικής. Συγκεκριμένα στο ν. 4336/2015 (94 Α'), στο πλαίσιο εκσυγχρονισμού και ενίσχυσης της δημόσιας διοίκησης, προβλέπεται μια δημοσιονομικά ουδέτερη μεταρρύθμιση του υφιστάμενου μισθολογίου, στοχεύοντας την αποσυμπίεση της μισθολογικής κατανομής σε ολόκληρο το μισθολογικό φάσμα, σε συνάρτηση με τις δεξιότητες, τις επιδόσεις και τις αρμοδιότητες και τη θέση του προσωπικού.

Το νέο σύστημα αμοιβών υπόκειται απολύτως στις αρχές : α) της δημοσιονομικής προσαρμογής, η τήρηση της οποίας έχει καταστεί ζωτικής σημασίας για την οικονομική και πολιτική επιβίωση της χώρας, β) της ισότητας και της αξιοκρατίας, που κατοχυρώνονται με τη μισθολογική εξέλιξη με τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα του υπαλλήλου, καθώς και με την προσωπική του απόδοση, δηλαδή την προσωπική του αξία και ικανότητα, που αποτιμάται για κάθε πρόσωπο με ίσους όρους, σε συνάρτηση με το επίπεδο θέσης ευθύνης που κατέχει, τις συγκεκριμένες συνθήκες εργασίας, την άσκηση των αρμοδιοτήτων και την επίτευξη της εύρυθμης λειτουργίας της υπηρεσίας στον οποίο ανήκει και γ) της διασφάλισης της μέγιστης δυνατής απόδοσης των υπαλλήλων για την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου 7 ορίζεται η έκταση εφαρμογής του νέου μισθολογίου, στο οποίο υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί δημόσιοι υπάλληλοι, καθώς και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου και ορισμένου χρόνου:

- α) του Δημοσίου (Υπουργεία, Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Προεδρία της Δημοκρατίας, Βουλή, Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές με ή χωρίς νομική προσωπικότητα)
- β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των επιχειρήσεών τους.
- γ) των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), συμπεριλαμβανομένων των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης,
- δ) των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στο κράτος, ή σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α.-κατά την έννοια της επίτευξης κρατικού ή δημόσιου ή αυτοδιοικητικού σκοπού, εποπτείας, διορισμού και ελέγχου της πλειοψηφίας της Διοίκησής τους- ή επιχορηγούνται τακτικά, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, συμπεριλαμβανομένων των Κέντρων Πρόληψης των Εξαρτήσεων και Προαγωγής της Ψυχοκοινωνικής Υγείας,
- ε) των δημοσίων επιχειρήσεων, οργανισμών και ανώνυμων εταιρειών (ΔΕΚΟ), που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Α' του ν.3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α'), όπως έχουν τροποποιηθεί με τις όμοιες της παρ 1 α του άρθρου 1 του ν. 3899/2010 (ΦΕΚ 212 Α').

Σε κάθε περίπτωση υπάγονται :

- α) οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,
- β) οι υπάλληλοι της Γραμματείας των Δικαστηρίων και Εισαγγελιών, των Έμμισθων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων της χώρας,
- γ) οι ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου και μόνιμοι αγροτικοί ιατροί,
- δ) οι υπάλληλοι της Βουλής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της,
- ε) οι υπάλληλοι, συμπεριλαμβανομένου και του ειδικού επιστημονικού προσωπικού των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων,
- στ) οι υπάλληλοι των Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.), της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.) και της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝ.Π.Ε),
- ζ) οι υπάλληλοι των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων,
- η) οι υπάλληλοι της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (Ε.Υ.Π.)
- θ) το προσωπικό των νομικών προσώπων της Ανατολικής Ορθόδοξου Εκκλησίας του Χριστού, των εξομοιούμενων προς αυτά κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 63 του ν.3801/2009 (ΦΕΚ 163 Α') των λοιπών εκκλησιών, δογμάτων και κατά το άρθρο 13 του Συντάγματος γνωστών θρησκειών, που επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό.
- ι) οι μετακλητοί υπάλληλοι, καθώς και οι ειδικοί σύμβουλοι και συνεργάτες των Πολιτικών Γραφείων των μελών της Κυβέρνησης, των Υφυπουργών, των Γενικών και Ειδικών

Γραμματέων των Υπουργείων, των Περιφερειαρχών, Δημάρχων, Προέδρων ή Διευθυνόντων Συμβούλων των νομικών προσώπων που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος,

ια) τα μέλη του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (ΕΤΕΠ) των ΑΕΙ, μέχρι την έκδοση του π.δ. που προβλέπεται στις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 (Α' 195) και

ιβ) οι δικηγόροι που παρέχουν υπηρεσίες με σχέση πάγιας και περιοδικής έμμισθης εντολής στους φορείς που υπάγονται στις διατάξεις του νέου νόμου.

Αντιθέτως, δεν υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου μόνο το ναυτικό προσωπικό της πλοηγικής υπηρεσίας και του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.), λόγω της ιδιαιτερότητας της εργασίας του συγκεκριμένου προσωπικού - το διοικητικό προσωπικό υπάγεται κανονικά, το καλλιτεχνικό προσωπικό των ΝΠΙΔ (π.χ. ηθοποιοί, σκηνοθέτες κ.λ.π., αλλά όχι το τεχνικό προσωπικό όπως ηλεκτρολόγοι, μηχανικοί σκηνής κ.λ.π., οι οποίοι εντάσσονται στις διατάξεις του νέου νόμου), καθώς και οι κατηγορίες υπαλλήλων ή λειτουργών που ορίζονται στις διατάξεις του Μέρους Β' του ν.3205/2003 (Ειδικά μισθολόγια), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 9 σχετικά με τη χορήγηση της οικογενειακής παροχής. Στις διατάξεις του παρόντος δεν υπάγεται επίσης το προσωπικό των Δ.Ε.Κ.Ο. του κεφ. Β' του ν. 3429/2005, με εξαίρεση τις διατάξεις περί ανωτάτου ορίου αποδοχών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 8 προβλέπεται πλέον η αποσύνδεση του βαθμού από το μισθολογικό κλιμάκιο του υπαλλήλου. Οι υπάλληλοι που ανήκουν στην ίδια κατηγορία και έχουν το ίδιο μισθολογικό κλιμάκιο δικαιούνται το βασικό μισθό που αντιστοιχεί σ' αυτό, ανεξάρτητα από τον κλάδο στον οποίο ανήκει η θέση τους.

Με τις διατάξεις του άρθρου 9 το νέο σύστημα αμοιβών προβλέπει τη μισθολογική κατάταξη των υπαλλήλων σε συγκεκριμένα μισθολογικά κλιμάκια (Μ.Κ.) ανάλογα με την κατηγορία εκπαίδευσής τους (ΥΕ, ΔΕ, ΤΕ, ΠΕ). Ειδικότερα, προβλέπονται 13 Μ.Κ. για τους υπαλλήλους της ΥΕ και ΔΕ κατηγορίας και 19 για αυτούς των ΤΕ και ΠΕ. Η ένταξη των υπαλλήλων στα οικεία ΜΚ καθορίζεται, ανάλογα με τα τυπικά τους προσόντα, το χρόνο υπηρεσίας, ενώ στην περίπτωση των προϊσταμένων Γενικής Διεύθυνσης συναρτάται και με την κατοχή θέσης ευθύνης. Ειδικότερα λοιπόν η κατάταξη πραγματοποιείται ανάλογα :

- με την εκπαιδευτική κατηγορία
- τα έτη υπηρεσίας,
- τα αυξημένα τυπικά προσόντα
- την κατοχή θέσης ευθύνης,

Προβλέπεται ιδιαιτέρως προωθημένη, σε σχέση με τη σημερινή, μισθολογική κατάταξη για υπαλλήλους με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών (4 χρόνια από 2 που ισχύει σήμερα), διδακτορικό (12 χρόνια από 6 που ισχύει σήμερα) ή αποφοίτους της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (10 χρόνια συν ένα για τους με άριστα αποφοιτήσαντες από 6 συν 1 που ισχύει σήμερα), καθώς επίσης και για τους προϊσταμένους Γενικών Διευθύνσεων, των Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης και των Συντονιστών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, για τους οποίους προβλέπεται η κατάταξη στο καταληκτικό Μ.Κ. της Π.Ε. κατηγορίας, με προσαύξηση του αντίστοιχου βασικού μισθού κατά 20%. Επισημαίνεται ότι οι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών αναγνωρίζονται μόνο στην περίπτωση που είναι συναφείς με τα καθήκοντα που ασκεί ο υπάλληλος.

Επιπλέον στο ίδιο άρθρο προβλέπεται η μισθολογική κατάταξη ειδικών κατηγοριών υπαλλήλων, όπως οι υπάλληλοι που ανήκουν στην κατηγορία Τ.Ε. ή Π.Ε. χωρίς πτυχίο ή δίπλωμα Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΤΕΙ) ή Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΑΕΙ) αντίστοιχα. Κρίνεται αναγκαίο υπάλληλοι που δεν κατέχουν τα αντίστοιχα τυπικά προσόντα να μην κατατάσσονται σε εκπαιδευτική κατηγορία για την οποία απαιτείται ανώτερο τυπικό προσόν, αλλά στην κατηγορία που αντιστοιχεί στα τυπικά τους προσόντα με μία μικρή προώθηση κατά ένα μισθολογικό κλιμάκιο.

Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται η ένταξη πλέον στις διατάξεις του νέου νόμου (χωρίς να απαιτείται η έκδοση υπουργικής απόφασης) της μισθολογικής κατάταξης των Γενικών και Ειδικών Γραμματέων Υπουργείων, καθώς και των μετακλητών υπαλλήλων που υπηρετούν στα πολιτικά γραφεία μελών της Κυβέρνησης, υφυπουργών, γενικών και ειδικών γραμματέων, καθώς και των μετακλητών υπαλλήλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών που υπηρετούν στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις καθώς και στα γραφεία των αιρετών των Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού. Επιπλέον, προβλέπεται η ένταξη στα μισθολογικά κλιμάκια του νέου νόμου και των δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής, χωρίς πλέον να απαιτείται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 10 προβλέπεται ότι ο διοριζόμενος υπάλληλος εισέρχεται στην Υπηρεσία με το εισαγωγικό μισθολογικό κλιμάκιο της κατηγορίας στην οποία ανήκει ή στο μισθολογικό κλιμάκιο, που προβλέπεται από τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου. Επιπλέον, όπου από τις ισχύουσες ειδικές οργανικές διατάξεις προβλέπεται η πλήρωση της θέσης προϊσταμένου οργανικής μονάδας με απευθείας διορισμό, ο διοριζόμενος στη θέση αυτή εισέρχεται στην Υπηρεσία με το μισθολογικό κλιμάκιο της οικείας κατηγορίας και κλάδου, το οποίο αντιστοιχεί στα έτη υπηρεσίας του βαθμού της θέσης που διορίζεται.

Με τις διατάξεις του άρθρου 11 ορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος της μισθολογικής εξέλιξης. Προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη αποσυμπίεση σε όλο το μισθολογικό φάσμα, η μισθολογική εξέλιξη συντελείται με διαφορετικό τρόπο στις υπάρχουσες κατηγορίες των υπαλλήλων. Προβλέπεται πιο αργή μισθολογική εξέλιξη για τους υπαλλήλους χαμηλών τυπικών προσόντων (ΔΕ, ΥΕ) και πιο γρήγορη για αυτούς υψηλών τυπικών προσόντων (ΠΕ και ΤΕ). Συγκεκριμένα, για τους υπαλλήλους της ΥΕ και ΔΕ κατηγορίας προβλέπεται αλλαγή Μ.Κ. κάθε τρία (3) έτη, ενώ για τους υπαλλήλους της ΤΕ και ΠΕ κατηγορίας αλλαγή Μ.Κ. κάθε δύο (2) έτη.

Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται το είδος της προϋπηρεσίας, που αναγνωρίζεται για την εξέλιξη των υπαλλήλων στα μισθολογικά κλιμάκια του άρθρου 9 του παρόντος νόμου, η οποία έχει προσφερθεί στους φορείς που υπάγονται στις διατάξεις του νέου νόμου και έχουν παρασχεθεί με σχέση εξαρτημένης εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου. Απαραίτητη προϋπόθεση για την αναγνώριση των ανωτέρω προϋπηρεσιών, είναι να μην έχουν χρησιμοποιηθεί για τη χορήγηση καμίας άλλης οικονομικής παροχής ή αναγνώρισης συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Η αναγνώριση των ανωτέρω προϋπηρεσιών πραγματοποιείται με απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου ή άλλου αρμοδίου οργάνου και τα οικονομικά αποτελέσματα ισχύουν από την ημερομηνία υποβολής στις αρμόδιες Υπηρεσίες, της σχετικής αίτησης και όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 12, προβλέπεται ο χρόνος προωθημένης μισθολογικής εξέλιξης των υπαλλήλων, σε μία προσπάθεια άμεσης σύνδεσης της εξέλιξης αυτής όχι μόνο με το χρόνο υπηρεσίας του υπαλλήλου αλλά και με στοιχεία αξιολόγησής του. Ειδικότερα, με τις διατάξεις του άρθρου αυτού προβλέπεται στην ουσία η σύνδεση των μισθολογικών διατάξεων με αντίστοιχες του νόμου περί αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων. Ειδικότερα, οι υπάλληλοι όλων των κατηγοριών, που κατά την αξιολόγησή τους λαμβάνουν

άριστη βαθμολογία μπορούν να εξελίσσονται ταχύτερη στη μισθολογική κλίμακα και σε ποσοστό 5% - 15% επί του συνόλου των υπαλλήλων, ανάλογα με τις εκάστοτε δημοσιονομικές δυνατότητες της Χώρας.

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των υπαλλήλων της προηγούμενης παραγράφου καθώς και η διαδικασία και οι όροι και οι προϋποθέσεις της μισθολογικής πρόωξης καθορίζονται με κοινή απόφαση των υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομικών.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν για όλους τους φορείς που υπάγονται τις διατάξεις του παρόντος νόμου και ταυτόχρονα εφαρμόζουν συστήματα αξιολόγησης. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται από 1-1-2018, προκειμένου να υπάρξει ένα διάστημα δύο ετών για την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων περί αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων και στη συνέχεια με τη συμπλήρωση τριών ετών κατά μέσο όρο άριστης αξιολόγησης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 13 δίνεται ο ορισμός των μηνιαίων τακτικών αποδοχών του υπαλλήλου. Ειδικότερα, οι μηνιαίες τακτικές αποδοχές του υπαλλήλου αποτελούνται από το βασικό του μισθό, καθώς και τα επιδόματα και τις παροχές των άρθρων 15 (οικογενειακή παροχή), 16 (επίδομα θέσης ευθύνης), 17 (αμοιβή συνδεόμενη με την περιγραφή της θέσης καθηκόντων), 18 (επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας), 19 (επίδομα παραμεθορίων περιοχών) και 27 (προσωπική διαφορά).

Με τις διατάξεις του άρθρου 14 ορίζεται ο βασικός μισθός του εισαγωγικού κλιμακίου της ΥΕ κατηγορίας και στη συνέχεια ορίζονται όλοι οι εξωτερικοί και εσωτερικοί συντελεστές προκειμένου να καθορισθούν και οι λοιποί βασικοί μισθοί όλων των κατηγοριών των υπαλλήλων. Ο βασικός μισθός του εισαγωγικού μισθολογικού κλιμακίου της ΥΕ κατηγορίας, ο οποίος αποτελεί τη βάση για τη διαμόρφωση όλων των άλλων βασικών μισθών, ορίζεται στο ποσό των επτακοσίων ογδόντα (780) ευρώ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 15 ορίζεται το ύψος της οικογενειακής παροχής, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης της στους δικαιούχους αυτής. Ιδιαίτερα προβλέπεται η χορήγηση της εν λόγω παροχής σε όλες τις περιπτώσεις παιδιών που, μετά την ενηλικίωσή τους, φοιτούν στην ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση, τυπική ή μη και καθορίζεται ρητά το διάστημα χορήγησης της.

Με τις διατάξεις του άρθρου 16 καθορίζεται το επίδομα θέσης ευθύνης, το οποίο για τους προϊσταμένους διοίκησης προσαυξάνεται κατά 14 % περίπου μεσοσταθμικά, σε σχέση με το σημερινό ισχύον, προκειμένου αφενός να ενισχυθεί περισσότερο το αποτέλεσμα της μισθολογικής αποσυμπίεσης, αφετέρου να επιβραβευθεί μισθολογικά η ευθύνη των θέσεων αυτών. Ειδικότερα, με τις διατάξεις της παρ. 1 του ίδιου άρθρου προβλέπεται το ύψος του επιδόματος για τους προϊσταμένους οργανικών μονάδων διοίκησης, εκπαίδευσης και των Τμημάτων Ιατρικής και Νοσηλευτικής Υπηρεσίας των Νοσοκομείων.

Στις παραγράφους 3, 4 και 5 προβλέπονται οι προϋποθέσεις χορήγησης του επιδόματος, ιδιαίτερα σε περίπτωση αναπλήρωσης.

Τέλος, για τους υπαλλήλους των Ν.Π.Ι.Δ. και των Δ.Ε.Κ.Ο. του κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005, οι οποίοι κατέχουν θέση ευθύνης που δεν αντιστοιχεί στα ανωτέρω οριζόμενα, δεδομένου ότι δεν εφαρμόζουν τις διατάξεις του υπαλληλικού κώδικα, εκδίδεται απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του αρμόδιου Υπουργού, με την οποία οι εκάστοτε θέσεις ευθύνης, σύμφωνα με τον οργανισμό του φορέα, αντιστοιχίζονται με τις προβλεπόμενες από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Με τις διατάξεις του άρθρου 17, στο πλαίσιο ανάγκης μεταρρύθμισης του τρέχοντος «κλαδικού» συστήματος κατάταξης των υπαλλήλων σε μια βελτιωμένη δομή με περιγραφή των καθηκόντων κάθε θέσης εργασίας, η οποία θα αντανακλάται στο μισθολόγιο, προβλέπεται η χορήγηση αμοιβής συνδεόμενης με την περιγραφή της θέσης

καθηκόντων του υπαλλήλου (job based remuneration) με την προϋπόθεση ότι έχει προηγηθεί η αναλυτική περιγραφή, βαθμολόγηση και αξιολόγηση των σχετικών θέσεων εργασίας (job description). Η περιγραφή, βαθμολόγηση και αξιολόγηση των θέσεων εργασίας κάθε φορά καθορίζεται με Προεδρικό Διάταγμα το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του καθ' ύλην αρμόδιου υπουργού. Το ύψος της αμοιβής, η οποία συμψηφίζεται με την τυχόν προσωπική διαφορά, που μπορεί να καταβάλλεται στον υπάλληλο, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησής της καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού.

Με τις διατάξεις του άρθρου 18 προβλέπεται η διατήρηση του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους υπαλλήλους που αυτό καταβάλλεται κατά την έναρξη ισχύος του νέου νόμου. Στο νόμο περιλαμβάνεται δέσμευση περί εναρμόνισης του καθεστώτος χορήγησης του επιδόματος με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, εντός προθεσμίας η οποία λήγει 31-12-2017.

Με τις διατάξεις του άρθρου 19 ορίζονται οι δικαιούχοι του επιδόματος απομακρυσμένων παραμεθορίων περιοχών. Επισημαίνεται ότι και σήμερα εξακολουθούν να υφίστανται στρεβλώσεις στη χορήγηση του εν λόγω επιδόματος, καθώς δεν εκδόθηκε ποτέ η προβλεπόμενη από τις σημερινές διατάξεις κοινή υπουργική απόφαση, με αποτέλεσμα να χορηγείται το ίδιο επίδομα σε υπάλληλο που υπηρετεί στο νομό Έβρου αλλά και σε υπάλληλο που υπηρετεί στο νησί Κέα του νομού Κυκλάδων. Από την ονομασία του εν λόγω επιδόματος προκύπτει ότι αυτό πρέπει να καταβάλλεται όχι απλά στις παραμεθόριες αλλά στις ιδιαίτερα απομακρυσμένες παραμεθόριες περιοχές. Συνεπώς, προβλέπεται ότι το εν λόγω επίδομα θα καταβάλλεται πλέον στους υπαλλήλους που υπηρετούν σε περιοχές της Θράκης, των νησιών του ανατολικού Αιγαίου, των Δωδεκανήσων και σε απόσταση μέχρι είκοσι (20) χιλιόμετρα από τα σύνορα στους νομούς Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς και Φλώρινας. Στο ίδιο άρθρο προβλέπονται οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης του εν λόγω επιδόματος.

Με τις διατάξεις του άρθρου 20 προβλέπεται η αποζημίωση για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου, αλλά και αποζημίωση για εργασία που παρέχεται προς συμπλήρωσή του.

Ειδικότερα, προβλέπεται ότι η καθιέρωση με αποζημίωση εργασίας καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου των υπαλλήλων, επιτρέπεται μόνο για την αντιμετώπιση εποχικών, έκτακτων ή επειγουσών υπηρεσιακών αναγκών.

Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου αυτού ορίζεται το ύψος των ωρών της καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου απασχόλησης ανά εξάμηνο, χωρίς να υπάρχει η δυνατότητα αυξομείωσης μεταξύ των δύο εξαμήνων μέσα στο έτος. Με την περ. Β προβλέπεται η αποζημίωση για εργασία προς συμπλήρωση του υποχρεωτικού ωραρίου.

Με την παρ. Γ ορίζεται η αποζημίωση για υπερωριακή απασχόληση ειδικών περιπτώσεων, όπως είναι το εκπαιδευτικό προσωπικό της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την ανάθεση διδασκαλίας του μαθήματος της ειδικότητάς του, των υπαλλήλων που αποσπώνται ή διατίθενται ή διορίζονται για την εξυπηρέτηση των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών κ.λ.π., για το φυλακτικό προσωπικό και το προσωπικό καθαριότητας των μουσείων και αρχαιολογικών χώρων του Υπουργείου Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων, του Κέντρου Λήψης και Επεξεργασίας Σημάτων Συναγερμού (ΚΕ.Λ.Ε.Σ.Σ.), του προσωπικού των καταστημάτων κράτησης αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, των τελωνειακών και φοροελεγκτικών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και των υπαλλήλων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 προβλέπεται ότι τα κάθε είδους μόνιμα ή προσωρινού χαρακτήρα συλλογικά όργανα (συμβούλια, επιτροπές, ομάδες εργασίας κ.λπ.) του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. και των Ο.Τ.Α., τα οποία προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις ή συνιστώνται και συγκροτούνται με διοικητικές πράξεις λειτουργούν εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας των οικείων Υπηρεσιών ή σε χρόνο που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση και δεν καταβάλλεται καμία αμοιβή ή αποζημίωση στα μέλη τους.

Σε ειδικές περιπτώσεις, μπορεί, με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού, να καθορισθεί αποζημίωση για συλλογικά όργανα που λειτουργούν εκτός ωραρίου, αλλά δεν επιβαρύνουν τον τακτικό προϋπολογισμό. Αποζημίωση προβλέπεται μόνο για τα συλλογικά όργανα που αμείβονται από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της Ε.Ε. Τέλος, εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις για την αποζημίωση διενέργειας εξετάσεων, όπως είναι οι Πανελλήνιες ή οι εξετάσεις που διεξάγει το ΑΣΕΠ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 22 παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων, προκειμένου να καθοριστούν οι αποδοχές ειδικών κατηγοριών. Ειδικότερα, με υπουργικές αποφάσεις καθορίζονται οι πάσης φύσης αποδοχές, τακτικές ή πρόσθετες, των μουσικών των ορχηστρικών συνόλων των ΟΤΑ πρώτου βαθμού, οι αποδοχές των δημοσιογράφων, η αντιμισθία των αιρετών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των Γενικών Γραμματέων των ΟΤΑ πρώτου βαθμού, οι αποδοχές και λοιπές αποζημιώσεις των Προέδρων, Αντιπροέδρων, Διευθυνόντων Συμβούλων, και Μελών των Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών (ΑΔΑ), των Διοικητικών Συμβούλων, Διοικητών, Αναπληρωτών Διοικητών, Υποδιοικητών και γενικότερα όλων των οργάνων διοίκησης των Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., των Δ.Ε.Κ.Ο. του κεφαλαίου Α' του ν. 3429/2005, του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, των εν γένει Γενικών Επιθεωρητών, Συντονιστών ή Εισαγγελών Ελεγκτικών Σωμάτων ή Σωμάτων Επιθεώρησης, του Ειδικού Γραμματέα του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.), του Προέδρου, των μελών και του ειδικού επιστημονικού προσωπικού του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων (Σ.Ο.Ε.) καθώς και οι αποδοχές του ιπτάμενου προσωπικού του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. Είναι αυτονόητο ότι μέχρι την έκδοση των αποφάσεων, που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οι αποδοχές όλων των ανωτέρω εξακολουθούν να καταβάλλονται στο ύψος που είχαν διαμορφωθεί κατά τον τελευταίο μήνα πριν την έναρξη ισχύος του νέου νόμου, με την επιφύλαξη των διατάξεων περί του ανώτατου ορίου αποδοχών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 23 προβλέπονται οι αποδοχές των υπαλλήλων που αποσπώνται ή μετακινούνται. Συγκεκριμένα, οι υπάλληλοι που αποσπώνται ή μετακινούνται από το φορέα τους σε άλλο φορέα λαμβάνουν τις μηνιαίες τακτικές αποδοχές της οργανικής τους θέσης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις χορήγησής τους.

Η καταβολή των αποδοχών των αποσπασμένων ή μετακινούμενων υπαλλήλων διενεργείται από την υπηρεσία στην οποία τοποθετούνται, εκτός εάν διαφορετικά ορίζεται σε ειδικές διατάξεις.

Με τις διατάξεις του άρθρου 24 προβλέπεται η διαδικασία επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 25 ρυθμίζονται γενικά θέματα που σχετίζονται με την περικοπή των αποδοχών των υπαλλήλων σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απουσίας από τα καθήκοντά τους ή σε περίπτωση απεργίας, καθώς και στις περιπτώσεις που ο υπάλληλος τίθεται σε καθεστώς αργίας ή διαθεσιμότητας. Επιπλέον, ορίζεται ότι σε περίπτωση της πειθαρχικής ποινής της επιβολής προστίμου, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις, αυτό υπολογίζεται επί των μηνιαίων αποδοχών του υπαλλήλου, αφαιρουμένων των προβλεπόμενων κρατήσεων.

Με τις διατάξεις της παρ. 8 του ίδιου άρθρου προβλέπεται για τους μετακλητούς υπαλλήλους η δυνατότητα παραίτησής τους από τις αποδοχές τους ή από κάθε άλλη πρόσθετη αποζημίωση μετά από υπεύθυνη δήλωσή του στο φορέα που χορηγεί τις ανωτέρω αποδοχές ή αποζημιώσεις.

Τέλος, ορίζονται οι αποδοχές που δικαιούται υπάλληλος που μπορεί να κατέχει δύο θέσεις, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές δεν ανήκουν στον ίδιο φορέα, ενώ για αυτούς που διορίζονται σε διοικητικά συμβούλια νομικών προσώπων προβλέπεται η επιλογή μεταξύ των αποδοχών της οργανικής και αυτών της νέας θέσης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 26 προβλέπεται μέσω μεταβατικών διατάξεων η μισθολογική κατάταξη και εξέλιξη των υπαλλήλων που υπηρετούν ήδη κατά την ημερομηνία εφαρμογής των νέων διατάξεων. Με τις διατάξεις της παρ. 3 ορίζεται ότι τα θέματα του μισθολογικού νόμου δεν μπορούν να αποτελούν αντικείμενο συλλογικών διαπραγματεύσεων.

Η χορήγηση οποιωνδήποτε άλλων παροχών ή αποζημιώσεων εν γένει, πέραν των προβλεπόμενων στο μισθολογικό αυτό νόμο επιτρέπεται μόνο με τροποποίηση των διατάξεων του παρόντος, προκειμένου να αποφεύγεται το φαινόμενο διάσπαρτων μισθολογικών διατάξεων που οξύνουν το φαινόμενο της πολυνομίας και την έλλειψη κωδικοποίησης σχετικών διατάξεων.

Τέλος, με τις διατάξεις της παρ. 4 ορίζεται ότι για τον υπολογισμό της προσαύξησης των αποδοχών λόγω χορήγησης εκπαιδευτικής άδειας, όπου αυτή προβλέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, λαμβάνεται υπόψη μόνο ο βασικός μισθός.

Με τις διατάξεις του άρθρου 27 αντιμετωπίζονται τα θέματα διαφορών των νέων αποδοχών των υπαλλήλων, σε σχέση με τις ήδη καταβαλλόμενες. Σε κάθε περίπτωση προβλέπεται διασφάλιση των αποδοχών των υπαλλήλων προκειμένου να μην υπάρξει ανατροπή των οικογενειακών προϋπολογισμών. Στην περίπτωση αύξησης του βασικού μισθού του υπαλλήλου, αυτή καταβάλλεται σε διάστημα τετραετίας. Με τις διατάξεις της παρ. 3 του ίδιου άρθρου ρυθμίζεται το θέμα διατήρησης τυχόν προσωπικής διαφοράς στις περιπτώσεις μετάταξης ή μεταφοράς του υπαλλήλου σε άλλο φορέα από αυτόν που υπηρετεί. Τέλος, με την παρ. 4 ρυθμίζονται θέματα των υπαλλήλων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, ενώ με την παρ. 5 προβλέπεται η μη διατήρηση προσωπικής διαφοράς για τους μετακλητούς υπαλλήλους.

Με τις διατάξεις του άρθρου 28, κωδικοποιούνται και επαναλαμβάνονται οι διατάξεις περί ανωτάτου ορίου αποδοχών. Οι πάσης φύσεως αποδοχές και απολαβές όλων των λειτουργιών και υπαλλήλων του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ, των ΝΠΙΔ και των ΟΤΑ, με εξαίρεση τους δικαστικούς λειτουργούς και τους γιατρούς, για τους οποίους ισχύει άλλο όριο, δεν μπορούν να υπερβαίνουν τις μηνιαίες αποδοχές γενικού γραμματέα υπουργείου. Από το ανώτατο αυτό όριο εξαιρούνται πλήρως ο πρόεδρος, αντιπρόεδρος, διευθύνων σύμβουλος και τα μέλη των Δ.Σ. των νομικών προσώπων του κεφ. Β' του ν. 3429/2005.

Με τις διατάξεις του άρθρου 29 προβλέπεται ότι η ευθύνη για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή των μισθολογικών διατάξεων ανήκει στους εκκαθαριστές των αποδοχών των υπαλλήλων, ενώ η αρμοδιότητα παρακολούθησης της ορθής και

ομοιόμορφης εφαρμογής των διατάξεων αυτών διενεργείται από την αρμόδια Διεύθυνση Εισοδηματικής Πολιτικής του Γ.Λ.Κ..

Με τις διατάξεις του άρθρου 30 καθορίζεται το μισθολογικό καθεστώς του ναυτικού προσωπικού της Ανώνυμης Εταιρείας Διώρυγας Κορίνθου, με παρόμοιο της πλοηγικής υπηρεσίας τρόπο, η οποία εξακολουθεί να διατηρεί τις ειδικές προς τούτο διατάξεις.

Με τις διατάξεις του άρθρου 31 ρυθμίζονται εκκρεμή μισθολογικά ζητήματα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 32 ορίζονται τα επιδόματα τα οποία διατηρούνται σε ισχύ και εξακολουθούν αν καταβάλλονται και μετά την έναρξη ισχύος του νέου μισθολογικού νόμου.

Στο άρθρο 33 προβλέπονται οι διατηρούμενες διατάξεις που παραμένουν σε ισχύ και μετά την εφαρμογή τω διατάξεων του νέου νόμου.

Στο άρθρο 34 προβλέπονται οι καταργούμενες διατάξεις, ενώ το άρθρο 35 ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος των άρθρων 7-34, η οποία είναι η 1-1-2016, εκτός εάν διαφορετικά ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις του.

Άρθρο 36

Είναι αναγκαία η θέσπιση ρητής εξουσιοδοτικής διάταξης που θα παρέχει τη δυνατότητα στο Ελληνικό Δημόσιο να μπορεί να συνομολογεί εγκύτως ρήτρες διαιτησίας για μακροχρόνιες συμβάσεις αξιοποίησης παραχώρησης χρήσης και εκμετάλλευσης επί υποδομών (ιδιαίτερο δικαίωμα επί δημοσίου κοινοχρήστου πράγματος) που χαρακτηρίζονται κοινόχρηστες, όπως στις μαρίνες και στους λιμένες. Για την συνομολόγηση και τους όρους της διαιτησίας εκδίδεται κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμοδίου κατά περίπτωση Υπουργού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

«ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ»

Άρθρα 37-40

Με το **άρθρο 37** τροποποιείται το άρθρο 3 του ν. 4310/2014, προκειμένου να αποσαφηνιστεί το πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού. Η διάταξη έχει, μεταξύ άλλων, σκοπό να άρει οποιαδήποτε αμφισβήτηση σε σχέση με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τα έργα ΕΤΑΚ που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

Με το **άρθρο 38** αναδιατυπώνεται το άρθρο 23 του ν. 4310/2014 που αφορά τη δημόσια χρηματοδότηση των ερευνητικών φορέων. Με την πρώτη παράγραφο αναδιατυπώνεται η παράγραφος 2 του άρθρου 23, ενώ με την δεύτερη παράγραφο αναδιατυπώνονται οι παράγραφοι 4, 5 και 6 του άρθρου 23 του ν. 4310/2014. Οι εν λόγω προκηρύξεις (για τις οποίες γίνεται λόγος στις παραγράφους 4 και 5) υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4314/2014 (Α 265), αυτές εκδίδονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 4314/2014, όπως αυτός ισχύει και το σύστημα ελέγχου και διαχείρισης του ΕΣΠΑ. Τέλος, καθίσταται σαφές ότι εφόσον οι προκηρύξεις (για τις οποίες γίνεται λόγος στις παραγράφους 4 και 5) υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4314/2014 (Α 265), η αξιολόγηση και ο έλεγχός τους πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 4314/2014, όπως αυτός ισχύει και το σύστημα ελέγχου και διαχείρισης του ΕΣΠΑ. Με την παράγραφο 3 προστίθεται στην παράγραφο 8 του άρθρου 23 του ν. 4310/2014, τέσσερις νέες περίοδοι, οι οποίες αφορούν στην παροχή εξουσιοδότησης, ώστε να μπορεί να προβλέπεται στον οικείο Εφαρμοστικό Οδηγό κάθε προκήρυξης η δυνατότητα να πιστοποιούνται οι δαπάνες και να ελέγχεται η συμμόρφωση προς τους όρους εκτέλεσης ενός έργου ΕΤΑΚ από ορκωτούς

ελεγκτές. Αυτή η δυνατότητα θα επιταχύνει την καταβολή προς τους δικαιούχους της δημόσιας χρηματοδότησης και θα αυξήσει την αξιοπιστία στους διενεργούμενους ελέγχους. Εξάλλου, η συγκεκριμένη ευχέρεια χρήσης ορκωτών ελεγκτών είναι καθιερωμένη πρακτική στα προγράμματα της Ε.Ε.

Με το **άρθρο 39** διασαφηνίζεται η νομική φύση της ένστασης που δικαιούται να υποβάλει ο υποψήφιος δικαιούχος προγράμματος. Περαιτέρω, διευρύνονται οι δυνατότητες αξιολόγησης προτάσεων, ώστε εκτός από επιτροπή αξιολόγησης που προβλέπει η ισχύουσα διάταξη, να μπορεί να ανατίθεται η αξιολόγηση ή/και σε μεμονωμένους αξιολογητές, ο καθένας από τους οποίους θα υποβάλει χωριστή αξιολόγηση. Τέλος, ορίζεται σαφώς ότι διατηρείται σε ισχύ η Υπουργική Απόφαση 2/89316/0025/12-12-2011, με την οποία παρέχονταν η βεβαίωση του Ελληνικού Δημοσίου ότι οι δημόσιοι ερευνητικοί φορείς της χώρας που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων θα τηρήσουν υποχρεώσεις που απορρέουν από την εκτέλεση συγχρηματοδοτούμενου έργου. Η διατήρηση της ισχύος της ανωτέρω απόφασης είναι αναγκαία, προκειμένου να θεωρούνται επιλέξιμες οι προκαταβολές προς τους ερευνητικούς φορείς της χώρας, όταν εκτελούν συγχρηματοδοτούμενο έργο.

Με το **άρθρο 40** καταργούνται ρυθμίσεις του ν. 4310/2014 που αφορούν ζητήματα δημόσιων προμηθειών και οι οποίες είναι αντίθετες προς το ενωσιακό δίκαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

«ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ»

Άρθρο 41

Η διάθεση των φαρμάκων νοσοκομειακής χρήσης από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ γίνονται δυνάμει του άρθρου 22 παρ. 9 του ν. 4213/2013 και εξυπηρετούσε εκτός από τα νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. και άλλες κρατικές δομές παροχής υπηρεσιών υγείας, δηλαδή τα νοσοκομεία που υπάγονται στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (στρατιωτικά Νοσοκομεία) και στο Υπουργείο Παιδείας (ιδίως Πανεπιστημιακά, Αρεταίειο), καθώς και τις ιδιωτικές κλινικές σύμφωνα με το νόμο. Η παρούσα τροποποίηση κρίνεται αναγκαία προκειμένου να επιτευχθεί ενιαία αντιμετώπιση της παροχής φαρμάκων νοσοκομειακής χρήσης από δημόσιες φαρμακευτικές δομές και γενική ομοιόμορφη αντιμετώπιση του μηχανισμού της αυτόματης επιστροφής (clawback) στο χώρο του φαρμάκου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

«ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»

Άρθρο 42

Με τις προτεινόμενες διατάξεις επιχειρείται η ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που αφορούν την παραγωγή τοπικού οίνου και τη λειτουργία των οινολογικών εργαστηρίων. Ειδικότερα:

Με την παρ. 1 της προτεινόμενης ρύθμισης αντικαθίσταται η περίπτωση γ' της παρ. 1 του άρθρου 3 της υπ' αριθ. 392169/20-10-1999 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Γεωργίας «Γενικοί κανόνες χρήσης του όρου «Τοπικός Οίνος»

ως περιγραφικού στοιχείου επιτραπέζιου οίνου» (Β' 1985) όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 321813/ 29-8-2007 (Β' 1723) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και όπως κυρώθηκε και απέκτησε ισχύ νόμου με το άρθρο 53 του ν. 4036/2012 (Α' 8). Η εν λόγω αντικατάσταση πραγματοποιείται, προκειμένου ο καθορισμός της μέγιστης στρεμματικής απόδοσης των ποικιλιών για παραγωγή τοπικού οίνου (οίνου με Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη - ΠΓΕ) να γίνεται με βάση περισσότερο αντικειμενικά και αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία που διαθέτει η αρμόδια αρχή καθώς και με βάση σχετικά επιστημονικά δεδομένα, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο.

Με την παρ. 2 της προτεινόμενης ρύθμισης αντικαθίσταται η παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.δ. 243/1969 «Περί βελτιώσεως και προστασίας της αμπελουργικής παραγωγής» (Α' 144), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 427/1976 (Α' 230), διότι είναι παρωχημένη. Με την εν λόγω αντικατάσταση, στο εξής θα εφαρμόζονται οι διατάξεις της περίπτωσης α' της παρ. 4 του άρθρου 6 του Καν. (ΕΚ) αριθ. 607/2009 της Επιτροπής (ΕΕ L 193), όπως ισχύει, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 4 και 5 της αριθ. 5833/155045/12-12-2013 (Β' 3324) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Με την παρ. 3 της προτεινόμενης ρύθμισης, στον πίνακα της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του ν.4235/2014 (Α' 32) και συγκεκριμένα στο τέλος του «Υποτομέα κανόνων παραγωγής και διάθεσης τροφίμων μη ζωικής προέλευσης», προστίθεται μη συμμόρφωση με αριθμό 14, η οποία επισύρει την επιβολή διοικητικού προστίμου. Η εν λόγω μη συμμόρφωση αφορά την περίπτωση επιβολής προστίμου ύψους 1.000 -30.000 ευρώ σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που λειτουργούν οινολογικό εργαστήριο χωρίς να τηρούν την ειδική νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία του. Η προσθήκη της εν λόγω μη συμμόρφωσης κρίνεται αναγκαία διότι υπάρχει σχετικό νομικό κενό, ιδίως μετά την κατάργηση, με την παρ. 7 του άρθρου 64 του ν. 4235/2014, της περίπτωσης α' του άρθρου 13 του ν.δ. 234/1969 «Περί βελτιώσεως και προστασίας της αμπελουργικής παραγωγής» (Α' 144), όπως ίσχυε, που προέβλεπε την επιβολή των ποινών του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα. καταργήθηκε

Με την παρ. 4 της προτεινόμενης ρύθμισης, καταργείται η αριθ. 242059/1445/28-4-1975 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Βιομηχανίας «Περί ταινιών ελέγχου οίνων ονομασίας προελεύσεως» (Β' 505), διότι έχει καταργηθεί η νομική της βάση και συγκεκριμένα: α) η παρ. 11 του άρθρου 5 του ν.δ. 243/1969 «Περί βελτιώσεως και προστασίας της αμπελουργικής παραγωγής» (Α' 144), η οποία καταργήθηκε με την περίπτωση στ' της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4337/2015 (Α' 129) και β) η αριθ. 301653/2962/19-09-1974 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Βιομηχανίας «Περί τροποποιήσεως υπ. αριθμ. 308791/7815/2.10.1973 αποφάσεως Υπουργών Οικονομικών, Γεωργίας και Βιομηχανίας, περί ειδικών όρων εμφιαλώσεως οίνων, ονομασίας προέλευσης» (Β' 978), η οποία καταργήθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 3 της αριθ. 5066/117288/ 27-10-2015 κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 2322).

Η ανωτέρω κοινή Υπουργική απόφαση που καταργείται θα αντικατασταθεί από νέα Υπουργική απόφαση, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 62 του ν. 4235/2014 (Α' 32) και σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4337/2015 (Α' 129) και της αριθ. 5042/116548/26-10-2015 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των ειδικών όρων εμφιαλώσεως των οίνων» (Β' 2323).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

«ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΜΕΓΑΛΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΗ ΣΥΝΑΦΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ»

Άρθρα 43 και 44

Κυρώνονται και αποκτούν ισχύ νόμου:

(α) η από 9-12-2015 Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της από 31 Ιανουαρίου 2007 Σύμβασης Παραχώρησης όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3559/2007 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου «Κόρινθος - Τρίπολη - Καλαμάτα και Κλάδος Λεύκτρο - Σπάρτη» και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 102 Α/14-05-2007)

(β) η από 19.12.2013 Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της από 28.11.2013 Συμφωνίας Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδος (η «Συμφωνία Τροποποίησης»), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4219/2013 «Κύρωση των Συμφωνιών Τροποποίησης των συμβάσεων παραχώρησης των μεγάλων οδικών έργων και ρύθμιση συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ Α' 269/11.12.2013) για την τροποποίηση της από 31 Μαΐου 2007 Σύμβασης Παραχώρησης όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3597/2007 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδος και ρύθμιση συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ Α' 168/25.07.2007).

ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Επί του Άρθρου 43

Α. Το Έργο

1. Η απουσία επαρκούς υποδομής στην Ελλάδα αποτελεί ένα μακροχρόνιο και σοβαρό εμπόδιο για τη βελτίωση της διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας. Η βελτίωση των μεταφορικών κόμβων, και συγκεκριμένα το διευρυμένο δίκτυο αυτοκινητοδρόμων υπόσχεται να εξαλείψει αυτό το εμπόδιο για τη μελλοντική ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας. Πριν την οικονομική κρίση που ξεκίνησε το 2008, το Ελληνικό Δημόσιο, με την οικονομική υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μέσω του Ευρωπαϊκού Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής), επιδίωξε να αναβαθμίσει τις στρατηγικές διαδρομές στο ελληνικό οδικό δίκτυο, μέσω ενός εκτεταμένου κατασκευαστικού προγράμματος με τη μορφή παραχωρήσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, το Ελληνικό Δημόσιο ανέθεσε, μεταξύ άλλων, και το έργο Αυτοκινητόδρομου Κορίνθου - Τριπόλεως - Καλαμάτας και Κλάδου Λεύκτρο - Σπάρτης (εφεξής το "Έργο").

Το Έργο:

(α) είναι ενταγμένο στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο (Trans European Networks - Απόφαση 1692/96/ΕΚ - Παράρτημα 1), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, αποτελεί ένα αναπόσπαστο μέρος της στρατηγικής μεταφορών της χώρας, η οποία αποσκοπεί στην ομοιόμορφη ανάπτυξη των επιμέρους περιφερειών της

(β) έχει χαρακτηριστεί ως έργο Εθνικής Σημασίας με την ΟΑΠ/Φ10/οικ. 16360 ΚΥΑ Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ 1339/Β/14-9-2006),

(γ) συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Γ' ΚΠΣ και ΕΣΠΑ), και

(δ) συνιστά μέρος του νοτιοδυτικού οδικού δικτύου της Ελλάδας, καθώς αποτελεί τη ραχοκοκαλιά του οδικού δικτύου της Πελοποννήσου, συνδέοντας σημαντικά κεντρικά, νοτιοδυτικά και νότια αστικά κέντρα της περιοχής (Τρίπολη, Καλαμάτα, και Σπάρτη) μεταξύ τους και με την βασική βορειοανατολική πόλη της Κορίνθου, όπου συναντά τον Αυτοκινητόδρομο Έλευσína - Κόρινθος - Πάτρα - Πύργος - Τσακώνα.

(ε) ως Διευρωπαϊκό Δίκτυο (TEN) σκοπεύει στη διασύνδεση της κεντρικής και νότιας Πελοποννήσου με την υπόλοιπη χώρα και την Ε.Ε Ο νέος κλειστός αυτοκινητόδρομος ευρωπαϊκών προδιαγραφών, συνολικού μήκους 205 χιλιομέτρων, θα θέσει σε νέα τροχιά ανάπτυξης τους Νομούς Αργολίδος, Κορινθίας, Αρκαδίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας, καθώς μειώνει αποτελεσματικά τους χρόνους μετακίνησης και μεταφοράς, διευκολύνει τις συνθήκες κυκλοφορίας των βαρέων οχημάτων και γενικά ενισχύει την Περιφερειακή Ανάπτυξη των περιοχών στις οποίες χωροθετείται.

(στ) από πλευράς κοινωνικοοικονομικών στόχων αποβλέπει στην:

(i) ενίσχυση της περιφερειακής ανάπτυξης, της εσωτερικής συνεκτικότητας αλλά και της διαπεριφερειακής συνεργασίας των επηρεαζόμενων περιφερειών – Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας.

(ii) ενίσχυση των αστικών κέντρων των περιοχών αυτών, περιλαμβανομένης της περαιτέρω ενδυνάμωσης των αστικών κέντρων της Τρίπολης, της Καλαμάτας και της Σπάρτης.

(iii) ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών – κυρίως της συνδυασμένης οδικής-θαλάσσιας μεταφοράς μέσω των λιμένων της Πάτρας (και του οδικού έργου Πάτρα – Πύργος – Τσακώνα), Καλαμάτας και Γυθείου.

(iv) Ενίσχυση της προσπελασιμότητας προς περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος της κεντρικής Πελοποννήσου.

(v) βελτίωση της οδικής ασφάλειας και την εξ αυτής προκύπτουσα σημαντική κοινωνική ωφέλεια.

(vi) μείωση της χρονοαπόστασης της διαδρομής Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα από 2 ώρες και 30' σήμερα σε 1ώρα και 52' με το έργο. Ανάλογες βελτιώσεις αναμένονται στο τμήμα Τρίπολη - Σπάρτη από 1 ώρα σήμερα σε 45'.

(vii) εξοικονόμηση κόστους χρόνου διαδρομής ύψους € 1.322 εκατομμυρίων κατά την περίοδο 2008-2038.

(viii) παράλληλη εξοικονόμηση ποσού € 465 εκατομμυρίων σε κόστος ατυχημάτων και ανυπολόγιστα οφέλη σε διάσωση ανθρώπινων ζωών στον άξονα, όπου καταγράφονται από τις μεγαλύτερες συχνότητες ατυχημάτων και απώλειας ανθρώπινων ζωών στην Ελλάδα σήμερα.

(ix) αντίστοιχες εξοικονομήσεις ύψους € 803 εκατομμυρίων σε κόστος λειτουργίας οδικών οχημάτων € 51 εκατομμυρίων περιβαλλοντικού κόστους (που μετράται σε οικονομικούς όρους).

2. Σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης, η οποία ανατέθηκε για μία περίοδο τριάντα (30) ετών (η Περίοδος Παραχώρησης η οποία χωρίζεται περαιτέρω σε δύο ξεχωριστές περιόδους: στην Περίοδο Μελετών - Κατασκευών (Περίοδος T1) και στην Περίοδο Επιδοτούμενης Λειτουργίας), ο Παραχωρησιούχος ανέλαβε την υποχρέωση να κατασκευάσει, να συντηρεί, να λειτουργεί και να εκμεταλλεύεται το Έργο και συγκεκριμένα:

(i) τη μελέτη και κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση ενός νέου αυτοκινητοδρόμου 76 χλμ. που θα συνδέει την κεντρική πόλη της Πελοποννήσου, την Τρίπολη, με τον νοτιοδυτικό λιμένα της Καλαμάτας,

(ii) την αναβάθμιση, τη λειτουργία, τη συντήρηση, και την εκμετάλλευση ενός τμήματος (82 χλμ.) από τη βορειοανατολική πόλη της Κορίνθου ως την Τρίπολη,

(iii) τη μελέτη και κατασκευή, τη λειτουργία, τη συντήρηση και την εκμετάλλευση ενός νέου τμήματος αυτοκινητοδρόμου, 47 χλμ. που θα συνδέει το τμήμα Τρίπολης - Καλαμάτας του Αυτοκινητοδρόμου Κορίνθου - Τρίπολης - Καλαμάτας στον κόμβο Λεύκτρου με τη νότια πόλη της Πελοποννήσου, τη Σπάρτη.

3. Σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος ανέλαβε την υποχρέωση να μελετήσει, να κατασκευάσει, να συντηρεί, να λειτουργεί και να εκμεταλλεύεται το Έργο έναντι του παρακάτω ανταλλάγματος:

(i) μία συνεισφορά από το Ελληνικό Δημόσιο προς τις κεφαλαιακές δαπάνες καταβλητέα σε δόσεις, κατά τη διάρκεια της Περιόδου Μελέτης - Κατασκευής του Έργου,

(ii) το αποκλειστικό δικαίωμα επιβολής τελών διοδίων και την είσπραξη των εσόδων που παράγονται από τη λειτουργία του Έργου, και

(iii) μία Επιδότηση Λειτουργίας, η οποία περιορίζεται από το μέγεθος της Μέγιστης Επιδότησης Λειτουργίας που περιλαμβάνεται στην προσφορά του Παραχωρησιούχου, καταβλητέα από το Ελληνικό Δημόσιο μόνο στην περίπτωση όπου τα Έσοδα του Παραχωρησιούχου είναι χαμηλότερα από το Όριο Κινδύνου Κυκλοφορίας - Εσόδων (ΟΚΚΕ), το οποίο ανέλαβε ο Υποψήφιος με την προσφορά του.

4. Η κατασκευή και η λειτουργία του Έργου κατά τη διάρκεια της περιόδου παραχώρησης προβλέφθηκε να χρηματοδοτηθεί εν μέρει από ιδιωτικές πηγές (με τη μορφή ιδίων κεφαλαίων και δανεισμού) και εν μέρει από δημόσιες πηγές (με τη μορφή επιδότησης κεφαλαίου, εκχώρησης των εσόδων του Έργου και επιδότηση λειτουργίας) υπό ένα σύστημα χρηματοδότησης έργου (Project Finance).

5. Η αρχική χρηματοδοτική δομή του Έργου βασίστηκε στην προϋπόθεση ότι, εν όψει του αναμενόμενου κόστους κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης του αυτοκινητοδρόμου, των μέγιστων επιπέδων των τελών των διοδίων, και του προβλεπόμενου όγκου κυκλοφορίας (και των επακόλουθων εσόδων από τα διόδια), το Έργο δεν θα ήταν οικονομικά βιώσιμο εκτός και αν λάμβανε χρηματοδότηση, εν μέρει, από δημόσια κεφάλαια. Ιδιαίτερα:

(a) Κατά τη διάρκεια της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών, εν όψει της αρνητικής Οικονομικής Καθαρής Παρούσας Αξίας της επένδυσης (όπως αυτό έχει υπολογιστεί σύμφωνα με την ανάλυση κόστους - οφέλους και τη χρηματοδοτική ανάλυση που συντάχθηκε από την Ελληνική Δημοκρατία ώστε το Έργο να μπορεί να συγχρηματοδοτηθεί από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ), θεωρήθηκε απαραίτητη μία κεφαλαιακή ενίσχυση, ώστε να μπορέσει να κατασκευαστεί το Έργο, και

(b) κατά τη διάρκεια της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας, ενόψει του γεγονότος ότι σύμφωνα με τις προβλέψεις κυκλοφορίας της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης (ΗΕΠ) που έλαβε χώρα στις 3/3/2008, τα έσοδα που θα παραχθούν από τους χρήστες δεν επιτρέπουν στο Έργο να καλύψει τις απαραίτητες δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης, να αποπληρώσει τα δάνεια, και να επιτρέψει μία εύλογη απόδοση κεφαλαίου για τον Παραχωρησιούχο, θεωρήθηκε απαραίτητη μία επιδότηση λειτουργίας από το Ελληνικό Δημόσιο, ώστε να μπορέσει το Έργο να καταστεί βιώσιμο.

Συνεπώς, το Έργο εξετάστηκε και δημοπρατήθηκε από την αρχή ως ένα επιδοτούμενο έργο υποδομής.

6. Σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο της ΗΕΠ, οι συνολικές χρηματοδοτικές ανάγκες του Έργου κατά τη διάρκεια της Περιόδου T1 προβλέπονταν στην περιοχή των 1.079 εκατ. Ευρώ, εκ των οποίων τα 844 εκατ. Ευρώ θα χρησιμοποιούνταν για την χρηματοδότηση του κόστους μελέτης - κατασκευής.

7. Το κύριο δάνειο παρασχέθηκε από έναν μεγάλο αριθμό εμπορικών τραπεζών, με κύριο χρηματοδότη την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και υπό ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους.

B. Η επίπτωση της οικονομικής κρίσης στην εκτέλεση των Συμβάσεων Παραχώρησης

8. Η κρίση που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία είναι άνευ προηγουμένου για οποιαδήποτε χώρα στην Ευρωζώνη. Η ύφεση στην Ελλάδα από το 2009 αποτελεί μία άμεση συνέπεια της κρίσης του δημόσιου χρέους. Για διαρθρωτικούς λόγους, η Ελληνική Δημοκρατία έχει υποφέρει περισσότερο από την αστάθεια των διεθνών οικονομικών ιδρυμάτων, η οποία εξελίχθηκε σε κρίση δημόσιου χρέους, σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη οικονομία στην ΕΕ.

9. Λόγω της της απόλυτα επιστημονικά αποδεκτής στενής σχέσης μεταξύ του ΑΕΠ και του όγκου της κυκλοφορίας, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι από τη στιγμή της επίδρασης της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, έχει παρατηρηθεί σημαντική μείωση στους όγκους της κυκλοφορίας σε όλους τους αυτοκινητόδρομους της Ελλάδας, συμπεριλαμβανομένου του Έργου.

10. Με την εξαίρεση κάποιων καθυστερήσεων στην κατασκευή του έργου (απαλλοτριώσεις και αρχαιολογικές έρευνες), οι εργασίες κατασκευής διεξάγονταν με φυσιολογικό ρυθμό μέχρι το 2ο τρίμηνο του 2011, ενώ παράλληλα τα έσοδα του έργου ήταν αντίστοιχα με τις προβλέψεις του χρηματοοικονομικού μοντέλου της Προσφοράς. Όμως τα αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης και η επακόλουθη σημαντική πτώση στα έσοδα του Έργου ξεκίνησαν να υπονομεύουν την οικονομική βιωσιμότητα του Έργου. Τον Μάρτιο του 2013, η επιδείνωση της οικονομικής κρίσης και η περαιτέρω επίδρασή της στα ιστορικά και στα προβλεπόμενα έσοδα του Έργου κατά τη διάρκεια της περιόδου παραχώρησης οδήγησαν σε μία πρόβλεψη παραβίασης των δεικτών κάλυψης των δανείων του Έργου, επιδεικνύοντας την αδυναμία του Έργου να αποπληρώσει πλήρως τα δάνεια που έχουν δεσμευτεί για αυτό.

11. Ειδικότερα, σύμφωνα με τις αναθεωρημένες προβλέψεις του κυκλοφοριακού μοντέλου που επικαιροποιήθηκε τον Φεβρουάριο / Μάρτιο 2013, επικαιροποιήθηκε και το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο ΗΕΠ, το οποίο αποτέλεσε τη βάση του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου Επανεκκίνησης. Σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο Επανεκκίνησης, οι τρέχουσες εκτιμήσεις για τα έσοδα του έργου είναι 53% χαμηλότερες από τη βασική πρόβλεψη στην ΗΕΠ και 41% χαμηλότερη από την περισσότερο συντηρητική χαμηλή πρόβλεψη των Δανειστών (LLC – Lenders Low Case). Αυτή η πρόβλεψη επιβεβαιώθηκε στη συνέχεια από την πραγματική κυκλοφορία και έσοδα μέχρι σήμερα.

12. Η εφαρμογή της παραπάνω προβλεπόμενη χαμηλότερης κυκλοφορίας καθ' όλη την Περίοδο Παραχώρησης στο Οικονομικό Μοντέλο του Έργου αποκάλυψε ένα χρηματοδοτικό κενό κατά τη διάρκεια της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας, και συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια της περιόδου αποπληρωμής των δανείων (δηλαδή μέχρι τον Φεβρουάριο του 2033) της τάξης των περίπου 300 εκατ. Ευρώ, γεγονός που σημαίνει ότι - λαμβάνοντας υπόψη τη Μέγιστη Επιδότηση Λειτουργίας της αρχικής Σύμβασης Παραχώρησης (199 εκ. Ευρώ), τα προβλεπόμενα έσοδα και το προσαρμοσμένο κόστος λειτουργίας - συντήρησης (ΟΡΕΧ) - ο Παραχωρησιούχος δεν είναι σε θέση να αποπληρώσει πλήρως το κεφάλαιο και τους τόκους των δανείων που δεσμεύτηκαν για το Έργο.

13. Εν όψει των ως άνω προβλέψεων και των σχετικών όρων των Δανειακών Συμβάσεων, το Νοέμβριο του 2013 οι Δανειστές (και κυρίως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων) ανέστειλαν την συνέχιση της δανειοδότησης του Έργου, και απόδέχθηκαν να την επαναλάβουν αν εφαρμόζονταν ένας μηχανισμός κρατικής υποστήριξης με τη μορφή Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας, ώστε να διασφαλιστεί η αποπληρωμή των δανείων. Συνεπεία της αναστολής της χρηματοδότησης οι εργασίες κατασκευής του Έργου επιβραδύνθηκαν και στην συνέχεια διεκόπησαν. Κατά το χρόνο διακοπής των εργασιών, το συνολικό ποσοστό αποπεράτωσης του Έργου ήταν περίπου 92%. Αν και το συνολικό ποσοστό ολοκλήρωσης του Έργου είναι υψηλό, δύο σημαντικά μέρη του αυτοκινητόδρομου, Τμήμα Λεύκτρο – Σπάρτη και Τμήμα Τσακώνα – Καλαμάτα, που εξυπηρετούν τα δύο βασικά αστικά κέντρα της νοτιοανατολικής περιοχής της Πελοποννήσου, δηλ. της Καλαμάτας και της Σπάρτης, δεν έχουν ολοκληρωθεί ακόμα.

Γ. Η επιλογή της επανεκκίνησης του Έργου – Η Συμφωνία Τροποποίησης

14. Εν όψει των ανωτέρω δεδομένων (κατάρρευση κυκλοφοριακών φόρτων και συνακόλουθη κατάρρευση των εσόδων του Έργου), τα οποία κατά την εκτίμηση όλων των Συμβαλλομένων Μερών συνιστούν Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας, κατά την έννοια της Σύμβασης Παραχώρησης, το Ελληνικό Δημόσιο έλαβε την απόφαση να στηρίξει την ολοκλήρωση του Έργου με αποκλειστικό γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και την αναπτυξιακή πορεία της Χώρας. Κρίσιμες για την απόφαση αυτή υπήρξαν οι αναμενόμενες πολλαπλώς θετικές συνέπειες από την επανεκκίνηση και ολοκλήρωση του Έργου τόσο για την εθνική οικονομία όσο και για το κοινωνικό σύνολο, εν όψει του κατεξοχήν αναπτυξιακού χαρακτήρα αυτού.

15. Αντιθέτως, η μη επανεκκίνηση του Έργου και η συνεπακόλουθη καταγγελία της Σύμβασης Παραχώρησης θα προκαλέσει άμεσες δαπάνες για το Ελληνικό Δημόσιο στον βραχυπρόθεσμο ορίζοντα λόγω της καταβολής αποζημιώσεων τουλάχιστον στους Δανειστές του Έργου, επιβαρύνοντας άμεσα τον κρατικό προϋπολογισμό, με όλες τις συνακόλουθες αρνητικές συνέπειες για την τήρηση των δημοσιονομικών στόχων του Ελληνικού Δημοσίου. Περαιτέρω, η τυχόν μη ολοκλήρωση του Έργου θα σημάνει απώλεια πόρων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ, οι οποίοι θα κατευθύνονταν στη χρηματοδότηση της κατασκευής του Έργου, ενώ, περαιτέρω, ενδέχεται να οδηγήσει στην επιστροφή κοινοτικών πόρων στα Διαρθρωτικά Ταμεία οι οποίοι έχουν ήδη απορροφηθεί για τη μέχρι σήμερα κατασκευή του Έργου. Από τα παραπάνω προκύπτει σαφώς ότι η αναδιάρθρωση του Έργου είναι απαραίτητη ώστε να διασφαλιστεί το δημόσιο συμφέρον, να επιτευχθεί η αποπεράτωση του Έργου και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του.

16. Προς τον σκοπό της αντιμετώπισης του Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, το οποίο συνίσταται στην βαθεία δημοσιονομική κρίση των τελευταίων ετών, της αποτελεσματικής αντιμετώπισης του χρηματοδοτικού κενού της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας και της αποκατάστασης της διαταραγμένης χρηματοδοτικής ισορροπίας της Σύμβασης, το Ελληνικό Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος, έπειτα από μακρές διαπραγματεύσεις, κατέληξαν σε μία συμφωνία τροποποίησης των όρων της αρχικής Σύμβασης Παραχώρησης, η οποία έτυχε της αποδοχής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των υπολοίπων δανειστών του Έργου. Οι τροποποιήσεις αυτές περιορίστηκαν στο απολύτως αναγκαίο μέτρο, ώστε να αποκατασταθεί η διαταραγμένη χρηματοοικονομική ισορροπία της Σύμβασης Παραχώρησης, να καταστεί το Έργο βιώσιμο στο πλαίσιο του παρόντος χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος και να εξασφαλισθεί η συνέχιση της χρηματοδότησής του με ιδιωτικά δανειακά κεφάλαια.

17. Η συμφωνία που επιτεύχθηκε βασίστηκε στις εξής κατευθυντήριες αρχές που έθεσε το Ελληνικό Δημόσιο οι οποίες διασφαλίζουν μία αναλογική και βιώσιμη λύση που είναι

συμβατή με την ισχύουσα εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, και η οποία επιτρέπει την αποπεράτωση του Έργου:

- (α) Η προβλεπόμενη κρατική συνδρομή θα πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά στο απολύτως αναγκαίο μέτρο για την αποκατάσταση της διαταραχθείσας χρηματοοικονομικής ισορροπίας της Σύμβασης Παραχώρησης, ώστε να επιτρέψει την ολοκλήρωσή της, και
- (β) Όλοι οι εμπλεκόμενοι παράγοντες θα πρέπει να συνεισφέρουν στην αναδιάρθρωση του Έργου.

18. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη Συμφωνία Επανεκκίνησης:

Το Ελληνικό Δημόσιο:

(α) αναλαμβάνει να υποστηρίξει την εξυπηρέτηση των δανείων του Έργου κατά τη διάρκεια της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας σε περίπτωση, και μόνο στο βαθμό όπου αυτό καταστεί απαραίτητο, μέσω της καταβολής Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας (η ΠΕΛ). Η ΠΕΛ θα καταβληθεί μόνο για την αποπληρωμή των εμπορικών δανείων και των δανείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων σε σχέση 1:1, στην έκταση που αυτά δεν καλύπτονται από τα έσοδα του Έργου. Η ΠΕΛ θα είναι περιορισμένη και σε κάθε περίπτωση δεν θα υπερβεί συνολικά ένα ποσό που ισοδυναμεί με 330 εκατ. Ευρώ σε τρέχουσες τιμές, δηλ. σχεδόν 168 εκατ. Ευρώ σε Καθαρή Τρέχουσα Αξία (NPV), η οποία αντιστοιχεί στο χρηματοδοτικό κενό της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας λαμβανομένων υπόψη και των δεικτών κάλυψης εξυπηρέτησης χρέους που απαιτείται από τους παρόχους του κυρίως δανείου (ΕΤΕπ και εμπορικές τράπεζες), σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου Επανεκκίνησης. Συνεπώς, το όριο της Πρόσθετης Λειτουργικής Επιδότησης έχει οριστεί στα 330 εκατ. Ευρώ, που αντανάκλα την ελάχιστη αποδεκτή (από τους Δανειστές) υποστήριξη που ενδέχεται να κληθεί να παράσχει το Ελληνικό Δημόσιο, εφόσον και στην έκταση που τούτο απαιτηθεί.

(β) εγγυάται προς τους Δανειστές την καταβολή από τους μετόχους του Παραχωρησιούχου ενός πρόσθετου ίδιου κεφαλαίου που θα ισοδυναμεί με 10 εκατ. Ευρώ σε περίπτωση όπου ο Παραχωρησιούχος αποτύχει να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του αναφορικά με την Αναβαλλόμενη Πρόσθετη Δεσμευτική Επένδυση.

Οι μέτοχοι του Παραχωρησιούχου:

(α) αναλαμβάνουν να καταβάλουν πρόσθετα ίδια κεφάλαια, για την κάλυψη ενός μέρους του χρηματοδοτικού κενού, ποσού ίσου με 10 εκατ. Ευρώ ως πρόσθετη Δεσμευτική Επένδυση, επιπλέον των 112,2 εκατ. Ευρώ της Δεσμευτικής Επένδυσης που ήδη έχει εισρεύσει το Έργο (το Προκαταβολικό Ποσό Δεσμευτικής Επένδυσης). Το Προκαταβολικό Ποσό Δεσμευτικής Επένδυσης έχει προγραμματιστεί να καταβληθεί τον Μάρτιο του 2016 και σε κάθε περίπτωση θα καταβληθεί πλήρως πριν οποιαδήποτε καταβολή Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας από το Ελληνικό Δημόσιο, και

(β) αναλαμβάνουν να καταβάλουν στην εταιρία παραχώρησης μία πρόσθετη Δεσμευτική Επένδυση μέχρι ένα συνολικό ποσό της τάξης των 10 εκατ. Ευρώ στην περίπτωση όπου (1) μετά την εκταμίευση του συνολικού ποσού της ΠΕΛ το Έργο εξακολουθεί να χρειάζεται πρόσθετα ποσά ή (2) υπάρχει υπέρβαση των επιτρεπόμενων λειτουργικών δαπανών του Έργου, η οποία δεν επιτρέπεται να καταβληθεί από την Ελληνικό Δημόσιο ως ΠΕΛ (η Αναβαλλόμενη Πρόσθετη Δεσμευτική Επένδυση),

(γ) αναλαμβάνουν να καταβάλουν όσα πρόσθετα ίδια κεφάλαια απαιτηθούν σε περίπτωση εξάντλησης της ΠΕΛ προκειμένου να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την Σύμβαση Παραχώρησης μέχρι την λύση αυτής.

Ο Παραχωρησιούχος:

- (α) αναλαμβάνει να ολοκληρώσει τις απομένουσες κατασκευαστικές εργασίες το αργότερο μέχρι τα τέλη Αυγούστου 2016,
- (β) παραιτείται από το μεγαλύτερο μέρος των αξιώσεών του για καταβολή αποζημιώσεων από το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες απορρέουν από το άρθρο 26.2.6 της Σύμβασης Παραχώρησης, μέρος το οποίο ανέρχεται σε 106,6 εκατομμύρια Ευρώ, και
- (γ) αποδέχεται τον περιορισμό του ενδεχόμενου εσωτερικού δείκτη απόδοσης (IRR) σε περίπτωση αύξησης της κυκλοφορίας, οριζόμενο κατ' ανώτατο σε 5%. Αν το όριο αυτό ξεπεραστεί, τυχόν πρόσθετο κέρδος θα καταβληθεί στο Ελληνικό Δημόσιο, έτσι ώστε να ανακτήσει εν μέρει την Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας που θα έχει καταβληθεί. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο Επανεκκίνησης, - ο προβλεπόμενος Εσωτερικός Δείκτης Απόδοσης για τον Παραχωρησιούχο - λαμβανομένης υπόψη και της Πρόσθετης Επιδότηση Λειτουργίας δεν αναμένεται πλέον να υπερβεί το 0,55%.

Οι Δανειστές:

- (α) διατηρούν τους αρχικούς χρηματοδοτικούς όρους και ιδίως τα πολύ ευνοϊκά χαμηλά επιτόκια που συμφωνήθηκαν κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης (2008) αμετάβλητα. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται πολύ πιο οικονομική χρηματοδότηση για το Έργο με κόστος κεφαλαίου και όρους διάρκειας που δεν είναι πλέον διαθέσιμοι υπό τις υφιστάμενες επικρατούσες συνθήκες αγοράς και προβλέψεις κυκλοφορίας, συνεπώς μειώνοντας το συνολικό κόστος του Έργου και ως αποτέλεσμα την ΠΕΛ.
- (β) μειώνουν τα δάνεια που έχουν δεσμευτεί για το Έργο κατά 40 εκατομμύρια Ευρώ, γεγονός που θα οδηγήσει στη περαιτέρω μείωση των χρηματοδοτικών εξόδων κατά τη διάρκεια της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας. Η μείωση αυτή αφορά μόνο στα δάνεια των εμπορικών τραπεζών και όχι στο δάνειο της ΕΤΕπ, το οποίο έχει παρασχεθεί υπό εξαιρετικά ευνοϊκούς όρους και θα εκταμιευθεί πλήρως.

Ε. Τα κύρια σημεία της Συμφωνίας Τροποποίησης

19. Όπως ήδη αναφέρθηκε, με τη Συμφωνία Τροποποίησης μεταβάλλονται ορισμένοι μόνον όροι της Αρχικής Σύμβασης Παραχώρησης και τούτο μόνο στον αναγκαίο βαθμό για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής ισορροπίας του Έργου στο πλαίσιο του παρόντος χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος, ώστε να καταστεί εφικτή η επανεκκίνηση και ολοκλήρωση του Έργου, μέσω της εξασφάλισης της βιωσιμότητάς του και της χρηματοδότησής του με ιδιωτικά δανειακά κεφάλαια.

Οι κύριες τροποποιήσεις επί της Αρχικής Σύμβασης Παραχώρησης, οι οποίες συμφωνήθηκαν στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων που προηγήθηκαν, κινούνται στους ακόλουθους άξονες:

- I) Με το άρθρα 5.1 και 5.2 της Συμφωνίας τροποποιούνται οι συγκεκριμένοι ορισμοί του άρθρου 3 της Σύμβασης Παραχώρησης προκειμένου να ανταποκρίνονται στις τροποποιήσεις της Σύμβασης Παραχώρησης,
- II) Με το άρθρο 5.3 της Συμφωνίας εισάγεται στην έννοια του Συμβατικού Ανταλλάγματος η Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας,
- III) Με το άρθρο 5.4 της Συμφωνίας εισάγεται η υποχρέωση του Παραχωρησιούχου να επενδύσει στο Έργο επί πλέον ίδια κεφάλαια ποσού 20 εκ. Ευρώ και ειδικότερα 10 εκ. Ευρώ ως «Προκαταβολική Δεσμευτική Επένδυση» καταβλητέα προ πάσης καταβολής εκ μέρους του Δημοσίου Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας και 10 εκ. Ευρώ ως «Αναβαλλόμενη Δεσμευτική Επένδυση» καταβλητέα στην περίπτωση που είτε το Ανώτατο Όριο Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας έχει εξαντληθεί είτε υπάρχει αρνητική Διαφορά Λειτουργικών Δαπανών (όταν δηλαδή ο Παραχωρησιούχος έχει υπερβεί το ανώτατο επιτρεπτό όριο

λειτουργικών δαπανών). Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος δεν καταβάλει μέρος ή το σύνολο της Αναβαλλόμενης Δεσμευτικής Επένδυσης, αυτή καταβάλλεται από το Δημόσιο το οποίο δικαιούται να την ανακτήσει εντόκως από την ημερομηνία καταβολής «κατ' απόλυτη προτεραιότητα έναντι οποιουδήποτε Μέρους ή τρίτου (περιλαμβανομένων και των Δανειστών), οποιοδήποτε ποσό πληρωτέο στους Αρχικούς Μετόχους σε σχέση και προς εξυπηρέτηση της Δεσμευτικής τους Επένδυσης ή άλλως, όπως επίσης και το προϊόν οποιασδήποτε σχετικής απαίτησης κατά των Αρχικών Μετόχων».

IV) Με το άρθρο 5.7 σε συνδυασμό με το άρθρο 11.3 της Συμφωνίας, παρατείνονται οι συμβατικές προθεσμίες ολοκλήρωσης του Τμήματος Λεύκτρο – Σπάρτη και του Τμήματος Τσακώνα – Καλαμάτα ούτως ώστε το μεν πρώτο να ολοκληρωθεί μέχρι τέλος Απριλίου του 2016 το δε δεύτερο – και κατ' ακολουθία όλο το Έργο - μέχρι τέλους Αυγούστου του 2016.

V) Με το άρθρο 5.8.3 της Συμφωνίας ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει να εκπονήσει πριν από την ολοκλήρωση των κατασκευών τις αναγκαίες μελέτες για την υιοθέτηση μέτρων βελτίωσης της αναλογικής χρέωσης των χρηστών και ολοκλήρωση του εθνικού διαλειτουργικού συστήματος διοδίων με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης 18 μηνών από την έγκριση των ανωτέρω μελετών.

VI) Με το άρθρο 5.10 της Συμφωνίας προστίθεται νέο άρθρο 26.A στη Σύμβαση Παραχώρησης με το οποίο ρυθμίζονται όλες οι λεπτομέρειες και μηχανισμοί υπολογισμού και καταβολής της Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας. Συγκεκριμένα ορίζονται:

(α) Οι λειτουργικές δαπάνες του Έργου που εξαιρούνται από τον υπολογισμό του «Ελλείματος Λογαριασμού Εσόδων» με βάση το οποίο προσδιορίζεται η ανάγκη καταβολής Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας. Με τον τρόπο αυτό το Δημόσιο απαλλάσσεται από οποιαδήποτε υποχρέωση να καλύψει με την Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας δαπάνες που εξαιρούνται από τις δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης του Έργου.

β) Το Μέγιστο Ποσό Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας με οροφή το ποσό των 330 εκ. Ευρώ, ο τρόπος υπολογισμού και καταβολής της και οι διαδικασίες επαλήθευσης των υπολογισμών με βάση τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων και δαπανών. Ορίζονται επίσης οι προϋποθέσεις κάτω από τις οποίες, σε περίπτωση που τα έσοδα του Έργου κινηθούν ανοδικά, παύει ολοσχερώς η υποχρέωση καταβολής Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας εκ μέρους του Δημοσίου.

γ) Το Συνολικό Ονομαστικό Ανώτατο Όριο Λειτουργικών Δαπανών Χρηματοοικονομικού Μοντέλου Αναδιάρθρωσης. Το ποσό αυτό είναι το σύνολο των δαπανών Λειτουργίας και Συντήρησης του Έργου σε ονομαστικές τιμές που επιτρέπεται να δαπανήσει ο Παραχωρησιούχος, με προσφυγή, αν απαιτείται, στην Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας. Οποιαδήποτε υπέρβαση του ποσού αυτού δεν θα λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας και θα βαρύνει αποκλειστικά τον Παραχωρησιούχο. Σημειώνεται ότι πέραν του ανωτέρω περιοριστικού προσδιορισμού των δαπανών του Έργου, οι δαπάνες αυτές μειώθηκαν, σε σχέση με το αρχικό χρηματοοικονομικό μοντέλο της Προσφοράς κατά 10-12% προς όφελος του Έργου και του Δημοσίου περιορίζοντας την ανάγκη για Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας.

VII) Με το άρθρο 5.11 της Συμφωνίας τροποποιείται προς όφελος του Δημοσίου ο υπολογισμός των αποζημιώσεων προς τον Παραχωρησιούχο λόγω καθυστέρησης της έναρξης της Περιόδου Επιδοτούμενης Λειτουργίας. Σημειώνεται ότι ο περιορισμός αυτός, σύμφωνα με το άρθρο 11.2 της Συμφωνίας, θα ισχύσει και αναδρομικά από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Με βάση τους όρους αυτούς επιτεύχθηκε σημαντική μείωση των συμβατικών αποζημιώσεων του Παραχωρησιούχου μέχρι το τέλος της Περιόδου T1 ανερχόμενη σε 106,6 εκ. ευρώ.

VIII) Με τα άρθρα 6 έως 11 της της Συμφωνίας Τροποποίησης συμφωνούνται οι προϋποθέσεις για τη θέση σε ισχύ των τροποποιήσεων της Σύμβασης Παραχώρησης και για την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Ισχύος Τροποποίησης, καθώς και λοιπά θέματα ισχύος της Συμφωνίας Τροποποίησης.

IX) Με τα Άρθρα 12 έως και 14 της Συμφωνίας Τροποποίησης ρυθμίζονται θέματα που αφορούν την επίλυση διαφορών και το εφαρμοστέο δίκαιο σε σχέση με τη Συμφωνία Τροποποίησης.

20. Από το περιεχόμενο της Συμφωνίας Τροποποίησης προκύπτει ότι:

α) Ο Παραχωρησιούχος αλλά και οι δανειστές, εξακολουθούν να έχουν τον κίνδυνο εσόδων του Έργου δοθέντος ότι η Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας έχει οροφή και επομένως αν για οποιοδήποτε λόγο μειωθούν περαιτέρω τα έσοδα, αυτή δεν θα επαρκεί ούτε για την εξυπηρέτηση των δανείων ούτε πολύ περισσότερο για την απόληψη εκ μέρους του Παραχωρησιούχου της απόδοσης επί των κεφαλαίων που έχει επενδύσει, απόδοση που όπως προαναφέρθηκε ανέρχεται με τα σημερινά δεδομένα σε 0,55%.

β) Σε περίπτωση που τα έσοδα του Έργου κινηθούν ανοδικά σε σχέση με τις σημερινές προβλέψεις, θα απαιτηθεί λιγότερη Πρόσθετη Επιδότηση Λειτουργίας, ενώ κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις όπως λ.χ. αν τα έσοδα επανέλθουν στα προ της κρίσεως επίπεδα, η υποχρέωση καταβολής Πρόσθετης Επιδότησης Λειτουργίας παύει οριστικά.

γ) Μέσω κατάλληλης τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης και μάλιστα με αναδρομική ισχύ περιορίζονται κάτω από το μισό οι απαιτήσεις αποζημίωσης του Παραχωρησιούχου.

Δ. Απαραίτητοι έλεγχοι – Προϋποθέσεις επίτευξης της ημερομηνίας επανεκκίνησης

21. Πριν την υπογραφή της, η Συμφωνία Τροποποίησης υποβλήθηκε σε μορφή τελικού σχεδίου στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τη διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου. Σχετικώς εκδόθηκε η υπ' αριθ. 177/2015 Πράξη του Ε' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίνεται ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της Συμφωνίας Τροποποίησης.

22. Περαιτέρω, η Συμφωνία Τροποποίησης γνωστοποιήθηκε πριν την υπογραφή της (α) στη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και (β) στην Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, μέσω της υποβολής έγγραφης γνωστοποίησης μέτρων κρατικής ενίσχυσης, και εξεδόθη η υπ' αριθμ. C(2014)7798 final/27-10-2014 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί Κρατικής Ενίσχυσης (State aid SA.39224 (2014/N) – Greece) απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία κρίθηκε ότι τα γνωστοποιηθέντα μέτρα συνιστούν κρατική ενίσχυση συμβατή με την κοινή αγορά.

23. Η έναρξη ισχύος των Συμφωνιών Τροποποίησης και, συνακόλουθα, η τροποποίηση της Αρχικής Σύμβασης Παραχώρησης τελεί υπό τις ακόλουθες κυρίως αιρέσεις: (α) την κύρωση της Συμφωνίας Τροποποίησης από τη Βουλή των Ελλήνων και τη δημοσίευση του σχετικού κυρωτικού νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και (β) την παραλαβή από το Δημόσιο έγγραφης δέσμευσης από της Δανείστριες τράπεζες σχετικά με την δυνατότητα εκταμίευσης των απαιτούμενων δανείων.

Επί του Άρθρου 44

1. Με την από 19 Δεκεμβρίου 2013 Συμφωνία, η οποία εισάγεται προς κύρωση, τροποποιείται η από 28.11.2013 Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδος (η «Συμφωνία Τροποποίησης»), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4219/2013 «Κύρωση των Συμφωνιών Τροποποίησης των συμβάσεων παραχώρησης των μεγάλων οδικών έργων και ρύθμιση συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ Α' 269/11.12.2013). Η Συμφωνία αυτή καταρτίστηκε

μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» και των μετόχων της εταιρείας αυτής εταιρειών (1) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «CINTRA CONCESSIONES DE INFRAESTRUCTURAS DE TRANSPORTE S.A.» (ήδη FERROVIAL S.A.) που εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας, (2) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ» που εδρεύει στην Αθήνα, (3) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «IRIDIUM CONCESIONES DE INFRAESTRUCTURAS S.A.» που εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας, (4) Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «DRAGADOS S.A.» που εδρεύει στη Μαδρίτη Ισπανίας.

Η Συμφωνία αυτή κατέστη αναγκαία για τους ακόλουθους λόγους:

2. Σε εκτέλεση των προβλέψεων του άρθρου 13 της Συμφωνίας Τροποποίησης και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Προσάρτημα 5 αυτής (Διαδικασία Αναδιάρθρωσης Συμβάσεων Αντιστάθμισης Κινδύνου Επιτοκίων), προέκυψε ότι για την διατήρηση στο ίδιο επίπεδο των αρχικών προβλέψεων εσόδων του Δημοσίου από την εκμετάλλευση του Έργου, έσοδα στα οποία απέβλεψε, μεταξύ άλλων, το Δημόσιο προκειμένου να καταρτίσει την από 28.11.2013 Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης, απαιτείται ο περιορισμός της Ονομαστικής Απόδοσης Δεσμευτικής Επένδυσης Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, ήτοι του ανώτατου επιτρεπτού ορίου απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων του Παραχωρησιούχου.
3. Συγκεκριμένα σε εκτέλεση των προβλέψεων του άρθρου 13 της Συμφωνίας Τροποποίησης, ορίστηκε ως Ημερομηνία Αναπροσαρμογής για το έργο του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδος (Ε65) η 18 Δεκεμβρίου 2013, ταυτόχρονα με το έργο του Αυτοκινητόδρομου Ιόνιας Οδού. Οι εκπρόσωποι Χρηματοοικονομικοί Σύμβουλοι του Ελληνικού Δημοσίου κατά τη διαδικασία αυτή, διαπίστωσαν ότι τα αποτελέσματα του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, όπως αυτά διαμορφώνονται με βάση την προβλεπόμενη από τη Συμφωνία Τροποποίησης νόμιμη διαδικασία, ειδικά σε ό,τι αφορά στα προβλεπόμενα να περιέλθουν στο Δημόσιο έσοδα εκμετάλλευσης, υπολείπονται κατά 105 εκ. Ευρώ των αντίστοιχων προβλέψεων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου που προσαρτάται στη Συμφωνία Τροποποίησης, όπως αυτό αναπροσαρμόστηκε σύμφωνα με τη Διαδικασία Αναδιάρθρωσης Συμβάσεων Αντιστάθμισης Κινδύνου Επιτοκίων, και τούτο διότι κατά το μεσολαβήσαν διάστημα μεταξύ της υπογραφής της Συμφωνίας Τροποποίησης και της Ημερομηνίας Αναπροσαρμογής αμφοτέρων των Έργων, αυξήθηκε το κόστος εξυπηρέτησης χρέους του Έργου του Αυτοκινητόδρομου Ε65.
4. Εν όψει των ανωτέρω το Ελληνικό Δημόσιο, όπως είχε δικαίωμα από την Συμφωνία Τροποποίησης, δήλωσε ότι δεν αποδέχεται την εν λόγω μείωση των εσόδων του και παράλληλα έκανε χρήση της προβλεπόμενης ευχέρειάς του όπως ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο περαιτέρω προσαρμογές του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, ώστε οι αρχικές προβλέψεις εσόδων του Δημοσίου να αποκατασταθούν στο επίπεδο του χρόνου υπογραφής της Συμφωνίας Τροποποίησης, όπως αυτό απεικονίζεται στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο που προσαρτάται σε αυτήν (Προσάρτημα 1 Συμφωνίας Τροποποίησης). Μετά από αλληπάλληλες αναπροσαρμογές του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, προέκυψε ότι η επίτευξη της ικανοποίησης της απαίτησης του Δημοσίου, απαιτεί μείωση της Ονομαστικής Απόδοσης Δεσμευτικής Επένδυσης Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, από ποσοστό 8,45% σε ποσοστό 7,49%, την οποία και αποδέχθηκε αυθημερόν και εγγράφως ο Παραχωρησιούχος.
5. Εν όψει των ανωτέρω υπεγράφη η από 19/12/2013 Συμφωνία Τροποποίησης που εισάγεται προς κύρωση προκειμένου να τροποποιηθούν τα άρθρα 5.1.25 και 5.1.47 της Συμφωνίας Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης, ούτως ώστε να μειωθεί

η ανωτέρω Ονομαστική Απόδοση Δεσμευτική Επένδυση Χρηματοοικονομικού Μοντέλου από 8,45% σε 7,49% και ομοίως η Απόδοση Βάσης από 8,45% σε 7,49%.

6. Η Συμφωνία αυτή είναι επωφελής για το Δημόσιο δοθέντος ότι αποκαθιστά την πρόβλεψη εσόδων που αναμένει να λάβει το Δημόσιο, τα οποία έσοδα (που αποκαθίστανται) αποτιμώνται, σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο Αναδιάρθρωσης, σε 105 εκ. Ευρώ.

7. Πριν την υπογραφή της, η εισαγόμενη προς κύρωση Συμφωνία Τροποποίησης υποβλήθηκε σε μορφή τελικού σχεδίου στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τη διενέργεια προσυμβατικού ελέγχου. Σχετικώς εκδόθηκε η υπ' αριθ. 453/2013 Πράξη του Ε' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίθηκε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

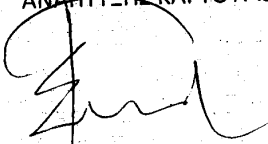
«ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ»

Άρθρο 45

Με το παρόν άρθρο ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου και των επιμέρους διατάξεων.

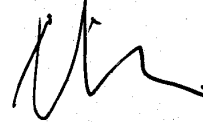
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

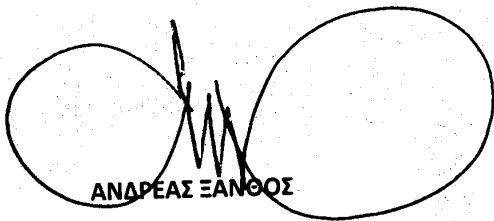
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

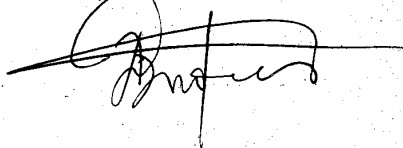
ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΥΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

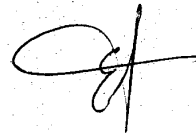
ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

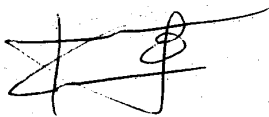
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

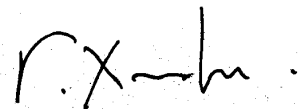
ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΩΤΑΚΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ